

Universitat
de les Illes Balears

Títol:

Treballar les institucions autonòmiques de les Illes Balears dins l'aula
Trabajar las instituciones autonómicas de las Islas Baleares dentro del aula
Work the autonomic institutions of the Balearic Islands in the classroom

NOM AUTORA: Inés Feliu Fullana

Memòria del Treball de Fi de Màster

Màster Universitari de Formació del Professorat
(Especialitat de Geografia i Història)
de la
UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Curs Acadèmic 2014-2015

Data 23 de Juliol

Signatura de l'autor *Inés Feliu Fullana*

Nom Tutor del Treball Sebastià Serra i Busquets

Signatura Tutor *[Handwritten Signature]*

Acceptat pel Director del Màster Universitari de _____

Signatura _____

Resum:

Les Ciències Socials tenen com a objectiu principal la formació de ciutadans mitjançant la pràctica de la competència social i ciutadana que és una de les competències que es desenvolupen més a totes les assignatures relacionades amb les Ciències Socials.

En els darrers anys hi ha estudis que demostren que hi ha una clara desconexió entre els joves i la política institucional. Aquest treball pretén ser una proposta didàctica dirigida als alumnes de 3^r d'ESO per treballar les institucions autonòmiques dins l'aula i acostar d'una manera didàctica als alumnes el funcionament de les institucions autonòmiques de les Illes Balears que gaudim d'ençà de l'any 1983 gràcies a l'Estatut d'Autonomia.

Paraules clau: Estatut d'Autonomia, institucions democràtiques, Parlament Illes Balears, Consells Insulars, Municipi.

Índex

1. Objectius del treball **p. 4**
2. Estat de la qüestió.
 - 2.1. La formació política dels joves i les experiències didàctiques relacionades amb la formació política. **p.5**
 - 2.2. L'estudi de les institucions autonòmiques dins el currículum d'ESO i Batxillerat. **p.14**
 - 2.3. L'Estatut d'Autonomia i les institucions d'autogovern. **p.18**
 - 2.3.1. El Parlament. **p.24.**
 - 2.3.2. El President de les Illes Balears. **p.29.**
 - 2.3.3. El Govern. **p. 30**
 - 2.3.4. Els consells insulars. **p.31**
 - 2.3.5. Els municipis i els ajuntaments. **p. 33**
3. Proposta didàctica dirigida a 3^r d'ESO: treballar les institucions autonòmiques de les Illes Balears dins l'aula a 3^r d'ESO. **p.37**
4. Conclusions. **p.52**
5. Referències. **p. 53**
6. Bibliografia. **p.55**
7. Annexos
 - 7.1. Annex 1: Resum material divulgatiu de les institucions autonòmiques de les Illes Balears. **p.59.**
 - 7.2. Annex 2: Exercicis alumnes ordinaris. **p.62**
 - 7.3. Annex 3: Exercicis alumnes d'Atenció a la Diversitat. **p.98**

1. Objectius del treball:

Una de les principals competències que treballa les Ciències Socials és la competència social i ciutadana ja que un dels grans objectius que té la matèria de les Ciències Socials és la de formar ciutadans. Una bona forma d'aconseguir que els alumnes puguin arribar a ser uns bons ciutadans en un futur quan finalitzen els seus estudis obligatoris o quan finalitzin els seus estudis de Batxillerat és conèixer el funcionament de les institucions democràtiques a nivell europeu, espanyol i autonòmic.

En aquest treball m'he centrat únicament en les institucions autonòmiques de les Illes Balears ja que és important que els alumnes coneguin les institucions més properes a la seva vida diària. Per tant els objectius del treball són:

- Apropar les institucions autonòmiques a l'alumnat a fi de què l'alumne sigui conscient de què les decisions que es prenen dins un Ajuntament, dins un Consell Insular o dins el Parlament de les Illes Balears o el mateix Govern afecten directament la vida dels alumnes i la de les seves famílies.
- Comprendre el funcionament de les institucions autonòmiques.
- Ajudar als alumnes a comprendre millor les notícies que apareixen als mitjans de comunicació relacionades amb les institucions autonòmiques.
- Conscienciar a l'alumne de la importància de convertir-se en una persona formada a fi de què en un futur pugui participar en el procés democràtic de la societat.
- Intentar que els alumnes no concebin la política com un fet llunyà i per tant conscienciar-los que la política és un fet quotidià que els afecta.
- Reflexionar entorn a les competències que té cada institució autonòmica.

2. Estat de la qüestió:

Treballar les institucions autonòmiques implica com a punt de partida tenir uns amplis coneixements històrics i historiogràfics per part del professorat i a la vegada entrar i aprofundir en el terreny de la formació política dels joves.¹

2.1. La formació política dels joves i les experiències didàctiques relacionades amb la formació política:

Carlos Guitián Ayneto² té un article publicat que es titula « *La « maría» olvidada: ¿ Hacia formación política en la enseñanza universitaria?*» on realitza una afirmació com és la següent: « Debemos preguntarnos qué sucede hoy en la enseñanza obligatoria cuando incluso los estudiantes que acceden a la universidad carecen en su mayoría de los mínimos conocimientos en el campo de la política”, per tant, aquest autor afirma que els alumnes que arriben a la universitat tenen poca formació política. A continuació, l'article fa referència a una sèrie d'enquestes on es posa de manifest la desconfiança de la població en general cap a la classe política, en general cap als partits polítics tradicionals i cap els polítics que representen a la ciutadania. Una de les idees que ens transmet aquest autor és la llunyania entre la població i els seus polítics que són els seus representants.

L'article fa referència a l'assignatura de FEN (Formación del Espíritu Nacional) durant l'etapa franquista i parla de les característiques del professorat que impartia l'assignatura. Aquest professorat tenia una formació més emocional que no pas científica i que aquests professors bàsicament tenien l'objectiu de polititzar als alumnes als quals impartien classe a favor de la ideologia franquista.

1 A la bibliografia es fan referències a un conjunt d'aportacions dels darrers anys que s'han de tenir en compte a l'hora d'abordar el desenvolupament de l'Estat de les Autonomies a partir de la Constitució de 1978.

A la vegada es presenta una selecció bibliogràfica del sistema autonòmic de les Illes Balears.

2 Guitián Ayneto, Carlos (2005). La “ maría” olvidada: ¿ Hacia formación política en la enseñanza universitaria? *Íber: Didácticas de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 44, pág. 16-26.

Posteriorment l'article passa a parlar de la formació política durant l'etapa democràtica on la formació política com assignatura desapareix del currículum acadèmic. Es fa un repàs pels articles de la LOGSE (llei de l'any 1990 impulsada pel govern socialista de Felipe González) on es cita l'article 18 referent a ESO que té la finalitat de:

« "transmitir a todos los alumnos los elementos básicos de la cultura, formarles para asumir sus deberes y ejercer sus derechos, además de plantear que lo importante es la capacidad del estudiante para desenvolverse como ciudadano responsable en las variadas situaciones de su vida cotidiana".

D'aquest article de la LOGSE una idea fonamental que es desprèn és la necessitat de què l'educació obligatòria sigui capaç de formar ciutadans perquè siguin conscients en la seva etapa de maduresa de què tenen uns drets i uns deures i que a més tenen el dret de participar de la vida democràtica en totes les seves variants.

Es fa referència en aquest article dels objectius que té l'assignatura de Ciències Socials dins la LOGSE per a la formació política d'un ciutadà. Entre aquests objectius es poden destacar: «el de contribuir a desarrollar en los alumnos y alumnas las capacidades de identificar y apreciar la pluralidad de las comunidades sociales a las que pertenece; realizar tareas en grupo y participar en discusiones y debates con una actitud constructiva, crítica y tolerante”. Per tant, es pot afirmar que la llei LOGSE ja contemplava el treball en equip com una metodologia adient per l'aprenentatge de l'alumnat. A més, s'indica que s'implanta l'assignatura d'Ètica on hi ha un bloc dedicat a estudiar la democràcia, la vida política, els drets humans, etc.

A continuació, a l'article, es fa un repàs de com es plantejava la formació política dins l'àmbit de la LOCE (2002, llei que no va entrar en vigor i per tant no fa falta entrar-hi). Posteriorment, l'autor es planteja un debat sobre el què

significaria impulsar una nova assignatura com la d'educació per la ciutadania. En certa manera aquest article queda una mica desfasat ja que és de l'any 2005 i al 2006 es va aprovar la LOE i va ser la llei que va establir aquesta nova assignatura d'educació per la ciutadania que s'ha mantingut en vigor fins a l'actualitat. Amb la nova llei educativa LOMQUE (2013) l'educació per la ciutadania es canvia i passa a anomenar-se valors cívics i morals.

Agnès Boixader i Corominas té un article que dur per títol « *Las Ideas Políticas de los Jóvenes* »³. En el resum del propi article l'autora fa la següent afirmació «La vida política institucional merece poca confianza a la ciudadanía en general y a los jóvenes en particular. Ello ha llevado, a menudo, a afirmar que nuestros jóvenes "pasan" de la política, sin embargo lo cierto es que manifiestan un notable interés por cuestiones políticas». D'aquesta afirmació que fa l'autora ens queda clar que segons ella els joves no passen de la política. L'autora del text afirma que l'escola és un bon lloc per ajudar als joves a trobar el seu camí per formar-se com a ciutadans però diu que l'escola ha d'ajudar als alumnes a que siguin conscients de les pràctiques democràtiques. L'autora posa d'exemple l'elecció d'un delegat de classe com una experiència en la qual els alumnes ja poden prendre consciència de la importància de la participació democràtica. L'autora del text arriba a afirmar que « la educación es una acción ética pero también política » i fa aquesta afirmació perquè diu que quan s'educa s'està compartint un espai d'interrelació entre iguals, entre alumnes i que contínuament està prenent decisions a l'hora d'educar.

Aquesta autora ens parla d'un estudi publicat a l'any 1999 de Boixader on es deia que els joves estaven interessats en política però no en la política institucional. En aquest estudi, es diu que els joves es sentien d'una certa manera « obligats » a ser conscients de la vida pública i política però tenien la

3 Boixader i Corominas, Agnès. (2005) Las ideas políticas de los jóvenes. *Íber: Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 44, pág. 27-35.

sensació que la política formal era molt complicada d'entendre per ells. A més, sentien i veien els polítics com a corruptes i que participar de la vida política era senzillament anar a dipositar un vot dins una urna cada 4 anys. A més en aquest estudi s'afirmava que els joves tenien més interès per la vida municipal però que degut als mitjans de comunicació estaven més informats sobre la política estatal. Per aquests joves que van participar en aquest estudi, lo important i lo que ells valoraven eren idees com el dret de les persones a ser lliures, el dret de les persones a ser considerades iguals, el dret d'opinar en llibertat, el dret a poder manifestar-se, etc..

En aquest article ens parla d'una sèrie d'activitats entorn a la participació política. Es tracta d'activitats que suposen la preparació de campanyes electorals simulades i després una taula rodona amb representants polítics institucionals. L'autora ens indica que aquestes activitats foren valorades positivament per part de l'alumnat sobretot les que tenien a veure amb la simulació de campanyes electorals. En canvi, les accions dutes a terme amb representants polítics van ser valorades de forma negativa. Una d'aquestes valoracions negatives va ser la següent: "por desgracia la política son solamente palabras y falsas promesas", per tant, es torna a posar de manifest la idea de què els joves no confien en els polítics o amb la política tradicional. Així i tot, segons l'autora, no es pot afirmar que els joves no estiguin interessats en la política sinó que no els agrada la política institucional perquè no tenen confiança en ella.

L'autora afirma que és necessari « inculcar a nuestros jóvenes valores políticos como libertad, igualdad, responsabilidad, honestidad,» i defineix aquests valors com democràtics i no partidistes. L'autora afirma també que és important educar als alumnes davant situacions on sigui important que hi hagi un consens, un pacte, una participació i una cooperació entre els diferents alumnes. Aquesta autora defensa que és necessari que el professorat ensenyi

als alumnes a tenir un pensament propi però a la vegada defensa que és necessari que els alumnes aprenguin a participar dins projectes col·lectius. L'autora afirma que el professorat a més s'ha d'implicar en les comunitats on desenvolupen la seva feina i ser conscients de les necessitats dels alumnes i de la diversitat d'aquests alumnes.

Joan Pagès⁴ a un article titulat « *Educación Cívica, formación política y enseñanza de las ciencias sociales, de la geografía y de la historia*» on una de les primeres idees que ens transmet el text és la distància entre els joves i la política. A continuació, l'autor es fa la següent pregunta: que poden aportar les ciències socials i la història a la formació política dels joves? I per respondre aquesta pregunta comença de la següent manera: « Uno de los objetivos de la nueva educación cívica y ciudadana es que los jóvenes aprendan a participar de manera responsable en la vida política de sus comunidades. Este objetivo es compartido por la enseñanza de las ciencias sociales y de la historia”, per tant, es dona molt de pes a l'ensenyament de les ciències socials com un mitjà per formar ciutadans segons aquest autor. Aquest autor defensa que la millor manera de formar ciutadans és la d'apostar per una formació del pensament crític.

L'autor al llarg de l'article segueix defensant que la història i les matèries relacionades amb les ciències socials són les millors per tal de formar ciutadans ben formats i responsables i a la vegada defensa que aquests han d'estar ben informats. A través de la història hi ha alguns autors que defensen que els alumnes poden reflexionar i establir comparacions entre el passat i el present (Arthur, Davies, Wrenn, Haydn y Kerr (2001) i que aquestes comparacions serveixen per ser millors ciutadans.

4 Pagès, Joan (2005) “ Educación Cívica, formación política y enseñanza de las ciencias sociales, de la geografía y de la historia” *Íber: Didáctica de las Ciencias Sociales , Geografía e Historia. Núm. 44, pág. 45-56.*

De nou ens trobam amb en Joan Pagès⁵ on en un article titulat « *La educación para la ciudadanía y la enseñanza de las ciencias sociales, la geografía y la historia*» on diu que la història i la geografia es van incloure en els currículums escolars per tal de socialitzar als individus en relació a la política. L'autor fa una referència a Dewey que va afirmar que « la escuela obligatoria debería prepararles (a los jóvenes) fundamentalmente para la vida y para practicar la democracia». A continuació, l'autor parla de què gran part del currículum de Ciències Socials va encaminat a l'adquisició de la competència social i ciutadana.

Aquest autor aporta una enquesta que resulta curiosa pels seus resultats: és una enquesta realitzada a França a professors de Ciències Socials i Ètica on la pregunta era quina finalitat tenen les Ciències Socials. En primer lloc per un 61 % dels professors la seva disciplina va encaminada a transmetre conceptes, per un 59 % al desenvolupament de l'esperit crític i en darrer lloc amb un 24 % a la preparació de l'alumnat per a l'exercici de la ciutadania. Per tant, a partir d'aquí es pot veure i comprovar que els professors de Ciències Socials no són del tot conscients que un dels objectius principals de la seva professió és la de formar ciutadans i que l'assignatura de Ciències Socials pot contribuir i ha de contribuir en aquesta formació ciutadana.

F. García Pérez⁶ en un article titulat « *Educación para la participación ciudadana: un reto para la escuela del siglo XXI*» diu que « la escuela, tiene, un importante papel en la construcción de la ciudadanía» encara que també diu que no ha de ser l'únic lloc on s'ha d'ajudar a la construcció d'un ciutadà. L'autor defensa que des de l'escola s'ha de valorar la idea de la participació per tal de què després

5 Pagès, Joan (2010) “ La educación para la ciudadanía y la enseñanza de las ciencias sociales, la geografía y la historia” *Íber: Revista de Ciencias Sociales, Geografía e historia*, núm 64, pág. 8-18.

6 García Pérez, F.F (2009) “ Educación para la participación ciudadana: un reto para la escuela del siglo XXI”. *Investigación en la escuela (ejemplar dedicado a: Educación para la participación ciudadana)*, núm. 68, pág. 5-10

els joves s'impliquin en la societat en la qual viuen. L'article defensa que la participació dins l'escola és bastant complicada degut al currículum actual i de fet defensa que aquesta participació on més present es fa és a l'assignatura de l'Educació per a la Ciutadania impulsada per la LOE al 2006. Aquest autor fa referència a què la participació es pot aconseguir també a l'assignatura de Ciències Socials sobretot amb la metodologia de l'Aprenentatge Basat en Problemes.

L'autora Consuelo Delgado Cortada té un article amb el títol de « *La formación de Ciudadanos en la enseñanza obligatoria. Una propuesta didáctica.* ». ⁷ En aquest article l'autora ens informa de manera breu d'un treball elaborat per la Facultat d'Educació de Múrcia encaminat a donar pautes sobre metodologia en relació a la formació de ciutadans durant l'etapa d'escolarització obligatòria. La metodologia consisteix bàsicament en l'ensenyament d'una sèrie de conceptes claus des de l'etapa de primària fins a l'etapa de secundària. De l'etapa de secundària destaca que els alumnes han de comprendre que com a ciutadans tenen uns drets i uns deures i sobretot que és a través de la participació que els alumnes s'integren dins una societat democràtica.

L'autora ens transmet la idea de què els alumnes prendran consciència de què s'han d'involucrar en els problemes col·lectius de la societat i a més han de ser conscients que per participar de la societat han d'estar molt informats del què passa al seu voltant per després ser capaços de prendre decisions. A més ens diu que el concepte clau en el primer cicle d'ESO és el de poder i durant el segon cicle d'ESO es recomana ser conscients de l'evolució del concepte de ciutadà des de el món grec on va començar a existir la democràcia fins als nostres dies. Es recomana a més que durant el segon cicle d'ESO els alumnes haurien de ser conscients de què formen part d'un món global i que conviuen

⁷ Delgado Cortada, Consuelo (2005). La formación de ciudadanos en la enseñanza obligatoria. *Íber: Revista de Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm.44,pág. 36-44.

amb institucions properes com són les autonòmiques (per ells les més properes), les de l'Estat Espanyol i en darrer terme amb les institucions europees.

En definitiva, aquest article ens diu que des de l'etapa de primària és necessari que els alumnes coneguin conceptes clau en relació a la ciutadania des de petits per poder fer front a una vida participativa en un futur.

Joan Pagès⁸ a l'article titulat « *Ciudadanía y enseñanza de la historia*» ens parla d'una proposta educativa que es va fer a l'any 2002 a uns estudiants on la pregunta principal era Com Volem la Barcelona del futur? A partir d'aquí el treball es dividia en tres apartats: el primer d'ells era estudiar el passat de la ciutat de Barcelona, el segon apartat es centrava en l'estudi del present de la ciutat i en darrer terme, es tractava, de fer una relació de present- futur de la ciutat de Barcelona. La ciutat en aquest projecte es veu com un lloc on es pot participar de la democràcia ciutadana. Aquest projecte amb les seves conclusions es va presentar al alcalde de la ciutat de Barcelona i als diferents representants dels grups municipals de l'Ajuntament, per tant, hi va haver relació entre la proposta educativa i la realitat quotidiana de les institucions democràtiques. El que no diu en cap moment l'article és si les conclusions aportades pels alumnes van tenir després qualche tipus d'efecte directe en la política municipal duita a terme per l'Ajuntament de Barcelona.

L'article diu que no hi ha un estudi en profunditat dels resultats d'aquesta proposta educativa i per tant l'autor no pot afirmar si la gran majoria dels alumnes que van participar en aquest projecte van adquirir consciència històrica i il·lusió en la participació democràtica. El que si afirma l'autor és que el grau d'implicació dels alumnes durant el recorregut del projecte va ser elevat

8 Pagès, Joan (2003) " Ciudadanía y enseñanza de la historia" *Reseñas de Enseñanza de la Historia* núm. 1, pág. 11-42

segons les seves observacions.

Joaquin Prats i Ann Elizabeth Wilson⁹ en un article titulat « *¿ Aprender a votar? Una experiencia de educación política para alumnos de ESO*» parlen d'uns estudis on s'indica que joves majors de 18 anys representen una més baixa participació en política que no gent més gran, per tant, en aquest article es torna a comentar la desafecció dels joves envers la participació en la política ciutadana. A més en aquest article també es destaca la poca confiança que tenen els joves en els polítics i que a més perceben que el seu vot no pot influir en les decisions polítiques. L'article ens parla d'una experiència didàctica on un grup de joves de 4rt d'ESO aprenen com és un procés d'eleccions al Parlament de Catalunya.

Com a resum de tots aquests articles la idea principal que se'n desprèn és que els joves no estan lo suficientment interessats en política com haurien d'estar. A l'article d'Agnès Boixader si que s'afirma que els joves no estan tant desconnectats de la política com ens pensam però els altres articles afirmen que hi ha una clara desconexió entre els interessos dels joves en política i els interessos que els mateixos polítics defensen i que a més aquests joves no creuen en els discursos dels polítics, amb la qual cosa, la desafecció cap a la política cada vegada s'accentua més. A més, en qualque article s'afirma que la participació dels joves quan han d'exercir el seu vot és menor si es compara amb gent més adulta, prova evident de la desafecció política.

La major part dels articles defensa que l'assignatura de Ciències Socials és totalment adequada perquè els alumnes puguin desenvolupar un pensament crític, puguin entrar en contacte directe amb el funcionament de les institucions democràtiques i puguin conèixer l'evolució de la ideologia política al llarg del

9 Prats Joaquín; Wilson Ann Elizabeth (2013) “ ¿ Aprender a votar? Una experiencia de educación política para alumnos de ESO, *Íber Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 75, pág. 7-17

temps. A més, es fa una defensa de la necessitat de les Ciències Socials amb l'objectiu de formar ciutadans, que al cap i a la fi, és un dels objectius que té el currículum de les Ciències Socials. De totes formes, la tasca de formar ciutadans no ha de dependre només de la institució escolar com defensa F. García Pérez en el seu article titulat « *Educar para la participación ciudadana: un reto para la escuela del siglo XXI*» ja que la tasca de formar ciutadans ha de ser un repte que ha d'implicar a tota la societat. Una societat que estigui integrada per uns bons ciutadans té més possibilitats de ser una societat democràtica, amb valors i millor preparada pels reptes que hagi d'afrontar en un futur.

Des de les institucions autonòmiques de les Illes Balears s'ha divulgat material didàctic en relació al funcionament i a la composició de les institucions. Un resum d'aquest material es pot trobar a l'Annex 1. L'objectiu de la recerca és treballar a l'aula però tenint en compte les facilitats que posen les institucions a través dels seus gabinets per tal de visitar-les ja que elaboren els seus propis materials didàctics. Som partidària de fer visites a les institucions, una vegada que s'ha treballat a l'aula la Unitat didàctica i es té un coneixement profund de la temàtica.

2.2. L'estudi de les institucions autonòmiques dins el currículum d'ESO i Batxillerat:

La meua proposta s'emmarca dins el tercer curs d'ESO en el currículum de la LOE concretament en el Bloc 2 dedicat a l'organització política i espai geogràfic i més concretament en el punt que parla sobre l'organització política de les Illes Balears i de les seves institucions i on després s'indica que s'ha de parlar de l'Estatut d'Autonomia: Parlament, Presidència i Govern i dels consells insulars i municipis. A partir d'aquí el currículum té un criteri d'avaluació relacionat amb aquest apartat que és el següent:

- Identificar i localitzar en el mapa de l'Estat espanyol les comunitats

autònomes i les seves capitals, els estats d'Europa i els principals països i àrees geoeconòmiques i culturals del món, reconèixer l'organització territorial, els trets bàsics de l'estructura i organització politicoadministrativa de l'Estat espanyol i la seva pertinença a la Unió Europea.

Cal tenir present que els alumnes que arriben a 3^r d'ESO ja duen un bagatge sobre el tema ja que almenys durant la implantació de la llei orgànica d'Educació (LOE, 2006) durant 2ⁿ d'ESO han estudiat l'assignatura d'Educació per la Ciutadania i aquesta assignatura dins el seu currículum concretament en el Bloc 4 dedicat a les societats democràtiques del segle XXI ja parla de l'Estat de Dret: el seu funcionament i a continuació dins aquest bloc s'ha de parlar del model polític espanyol: la constitució espanyola i l'Estat de les autonomies. A més, en teoria, ja s'ha de parlar de l'organització institucional pròpia de les comunitats autònomes ja que hi ha un criteri d'avaluació dedicat en aquest sentit que diu el següent:

- Reconèixer els principis democràtics i les institucions fonamentals que estableixen la Constitució espanyola i els estatuts d'autonomia i descriure l'organització, les funcions i la manera d'elecció d'alguns òrgans de govern municipals, autonòmics i estatals.

El currículum dedicat al tema de les institucions no acaba aquí ja que per exemple a 4^t d'ESO dins l'assignatura d'Educació ètico-cívica se'n torna parlar dins el Bloc 4 anomenat Ètica i política. La democràcia. Els valors constitucionals. Dins aquest bloc es parla de les institucions democràtiques: fonament i funcionament i posteriorment es pot parlar també dels partits polítics i la vida parlamentària a les Illes Balears. A partir d'aquesta part del currículum hi ha un criteri d'avaluació que és el

següent:

- Reconèixer els valors fonamentals de la democràcia a la Constitució espanyola i la noció de sistema democràtic com a forma d'organització política a les Illes Balears, a l'Estat espanyol i al món.

A més a 4^t d'ESO dins l'assignatura de Ciències Socials concretament en el Bloc 2 dedicat al món actual es parla de la Constitució espanyola de 1978 i de la formació de l'estat de les autonomies amb tot el que implica. D'aquesta part del currículum també hi ha el seu criteri d'avaluació que és el següent:

- Reconèixer en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears les institucions polítiques bàsiques actuals, especialment els organismes de representació democràtica, i valorar la significació històrica que representa la recuperació de les institucions d'autogovern. Reconèixer i valorar els principals trets culturals de les Illes Balears i identificar les referències patrimonials més importants de la seva història.

Fent aquest petit anàlisi del currículum de l'Educació Secundària Obligatòria podem comprovar que els alumnes en finalitzar la seva etapa obligatòria d'estudis han de ser plenament conscients que viuen en un món democràtic regit per unes institucions democràtiques i que per participar de la vida pública i política cal saber el funcionament de les institucions tant a nivell europeu, com espanyol com autonòmic. Tota aquesta part del currículum va destinada bàsicament a comprendre i adquirir la competència social i ciutadana.

Pel que fa al currículum de Batxillerat ens tornam trobar una altra

vegada amb conceptes com el de la democràcia, la Constitució Espanyola de 1978 i l'Estat de les autonomies. Dins el currículum de la assignatura d'Història i Cultura de les Illes Balears dins el Bloc IV: Del Sexenni Revolucionari a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears concretament en el punt 12 que és sobre la transició democràtica i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'inclou un punt dedicat al debat sobre el fet nacional de les Balears. El procés autonòmic. L'Estatut d'Autonomia i les institucions polítiques. En quan als criteris d'avaluació se'n poden destacar bàsicament dos:

- Relacionar les diferents institucions polítiques de cada illa i el seu conjunt amb les realitats polítiques amb les quals s'ha tengut contacte, sobretot abans dels Decrets de Nova Planta, després, durant l'època de centralisme liberal i a partir de l'Estatut d'autonomia.
- Analitzar i comparar la tasca dels diferents governs autònoms i valorar i apreciar les institucions de les Balears, d'Espanya i d'Europa, com a mitjans per solucionar per via de la participació democràtica els problemes de la societat i per ser garants de la diversitat individual i col·lectiva i permetre la col·laboració i solidaritat amb altres pobles.

I finalment analitzant el currículum de l'assignatura d'Història d'Espanya de Segon de Batxillerat ens trobam que dins el Bloc 3 dedicat a l'Espanya del segle XX hi ha el punt 5 que va de la Transició a la democràcia (des de 1975) i dins aquest punt trobam un punt dedicat a l'Estat de les Autonomies fent especial referència a l'Estatut de les Illes Balears.

En definitiva tant en el currículum d'ESO com en el de Batxillerat la part dedicada a la Constitució Espanyola de 1978 i la formació de l'Estat de les Autonomies és important i concretament quan ens referim a les Illes Balears és important parlar de l'Estatut de les Illes Balears i de tot el què implica en relació

al funcionament de les institucions autonòmiques.

Un dels reptes que té el Departament de Ciències Socials i totes les assignatures relacionades amb el Departament és el de formar ciutadans i mitjançant l'estudi de les institucions democràtiques es pot aconseguir.

2.3. L'Estatut d'Autonomia i les institucions d'autogovern:

Durant els darrers anys del franquisme ja hi va començar a haver a les Illes Balears un clima de reivindicació cap a l'autonomia ja que per exemple a l'estiu de 1974 es constituí la Junta Democràtica de les Illes Balears i un dels aspectes que ja volia demanar era una nova organització territorial de l'Estat que reconegués el dret a l'autonomia dels pobles.

Els plantejaments autonòmics també havien tengut ressó a alguns llibres publicats com per exemple els de Josep Melià Pericàs « Els Mallorquins» i « La Nació dels Mallorquins», articles de premsa sobretot al diari Última Hora, Menorca, Diario de Mallorca, Diario de Ibiza i la Revista Lluch. També cal esmentar la part de la programació de Ràdio Popular.

El dia 20 de Novembre de 1975 el dictador Franco moria i dos dies després el príncep Joan Carles de Borbó era proclamat rei d'Espanya amb el nom de Joan Carles I. Quan Adolfo Suárez es va convertir en president del govern va impulsar un referèndum per tal de reformar l'estructura política de l'Estat. Aquest referèndum es va produir el 15 de desembre de 1976 i es va aprovar la reforma de l'estructura política de l'Estat. A les Illes Balears va votar el 82,6 % del cens electoral i el resultat d'aquest referèndum fou 95,1 % van dir si i l'1,7 % va dir no. A l'any 1976 es produeix la creació de les Assemblees Democràtiques de Mallorca, Menorca, Eivissa-Formentera i partir d'aquí es produeix una gran reivindicació de l'autonomia.

Al 1977 arrel de les primeres eleccions generals, els diputats i els senadors de les Illes Balears es varen agrupar en l'Assemblea de Parlamentaris per tal d'iniciar la redacció del projecte d'Estatut d'Autonomia. Abans d'aquestes eleccions els diferents partits polítics firmaren un pacte per l'autonomia anomenat 'Pacte Autonòmic' amb l'excepció del partit d'Aliança Popular i els partits polítics d'extrema dreta.

Abans de la concreció del projecte d' Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears hi va haver un conjunt de manifestacions reivindicatives per part de la població, la més important d'elles va ser l'Octubre de 1977 a la plaça Major de Palma.

Des de 1976 es van produir una sèrie de projectes. A continuació hi ha un petit resum d'aquests projectes:

1. Un projecte fou encapçalat pel Partit Comunista de les Illes a l'octubre de 1976 , partit que encara es trobava en la clandestinitat. Aquest avantprojecte donava suport a la identitat i la igualtat de cada illa i creia en la voluntat d'establir un Parlament, un Consell de Govern i un Tribunal de Cassació a nivell regional. Aquest projecte incloïa el principi d'autodeterminació. Finalment aquest projecte no va arribar a bon port.
2. Al mateix temps que s'havia firmat el " Pacte Autonòmic" surt a la llum un document que és un projecte d'Estatut que es va presentar a Cura el 13 de Març de 1977 que és conegut amb el nom de "Projecte de Cura". Aquest projecte d'Estatut no està subscript a cap partit polític. Tal i com ens diu Pinya Homs¹⁰ el projecte de Cura es presenta com a instrument de treball per fer possible la recuperació del govern autònom que havia estat perdut per la força de les armes a l'any 1715. Aquest projecte finalment va quedar invalidat degut a la Constitució Espanyola de 1978.

10 Pinya Homs, Romà. *La lluita per l'autonomia de les Balears*. Obra Cultural Balear. Palma, 1985.

3. Un altre projecte va ser el Projecte del Partit Socialista de Mallorca juntament amb el de Menorca que ja té influències de la Constitució Espanyola de 1978. El projecte es va fer públic el setembre de 1979 i partia dels pressupòsits següents: l'exigència de constituir una societat democràtica, progressista i avançada i volia a més recuperar els drets històrics i nacionals de les Illes Balears. En relació a la representació parlamentària apostava per una representació paritària, per tant, parlava de 21 diputats per cada illa. En aquest projecte, s'acceptava aconseguir l'autonomia mitjançant les vies que ofería la Constitució Espanyola però sense voler renunciar al fet de l'autodeterminació.

Després de la celebració de les eleccions generals de 1977 els resultats foren els següents: 4 diputats d'UCD, i 2 del PSOE: 3 senadors d'UCD, un del PSOE i un d'AP. Aquests resultats van dur a intentar deixar al marge als partits que no havien obtingut representació parlamentària al marge del debat de l'autonomia. Així i tot, en funció del Pacte Autonòmic firmat abans de les eleccions generals de 1977 es deixà participar a tots els partits.

Un dels problemes a resoldre era el pes de representativitat de cada una de les illes a l'òrgan interinsular. Les illes petites recelaven del pes de Mallorca i per tant es va obrir un debat entre els partidaris de la paritat (Menorca i Eivissa) i els de la representació proporcional majoritaris a Mallorca. Posteriorment va aparèixer el Document de Ciutadella on es parlava de la cooficialitat de la llengua catalana, la creació dels consells insulars i del Consell General Interinsular. El Consell Insular de Mallorca estaria format per 24 membres, el de Menorca per 14 i el d'Eivissa- Formentera per 13. Finalment el Consell General Interinsular tindria una representació paritària (la meitat dels escons per Mallorca i la resta, a parts iguals, entre Menorca i les Pitiüses). Posteriorment hi va haver una sèrie de discrepàncies amb el Govern espanyol i s'aprovà una modificació reflectida en el Document d'Eivissa on el més important era que s'ajornava la constitució dels consells insulars.

Finalment amb la llei de les eleccions locals de 1978 es va extingir la Diputació Provincial de Balears i es van constituir els consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera. A partir d'aquest moment es pot donar per inaugurat el període pre-autonòmic de les Illes Balears. Durant aquest període va existir el Consell General Interinsular i els tres consells insulars, el de Mallorca, el de Menorca, el d'Eivissa-Formentera.

En relació a la composició d'aquests organismes pre-autonòmics cal dir:

- El Consell General Interinsular es componia per els Consells Insulars i amb la següent representació: 12 representants per Mallorca, 6 per Menorca i 6 per Eivissa-Formentera. Es tracta d'una elecció indirecta ja que els membres dels Consells Insulars elegeixen, d'entre ells, als seus representants en el Consell General Interinsular.
- Els Consells Insulars eren elegits pel poble. La seva composició era: 24 representants a Mallorca, 12 representants a Menorca i 12 representants a Eivissa-Formentera.

Una vegada iniciat el període pre-autonòmic comença el període que ens dur a l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears que es convertirà en un període llarg i ple d'entrebancs. La Constitució Espanyola de 1978 va configurar un Estat de les autonomies i on els territoris insulars es podien constituir en comunitats autònomes mitjançant l'article 143 i següents i després mitjançant l'article 141.4, les Illes Balears tendrien una administració pròpia en forma de consells insulars. Des de Madrid es va obligar a accedir a les Illes Balears a la autonomia mitjançant l'article 143 de la Constitució Espanyola i no per l'article 151 que era el desig dels representants illencs. Durant l'elaboració del Projecte d'Estatut d'Autonomia, feina duita a terme per una Comissió coneguda amb el nom de Comissió dels Onze que estava integrada per 4 d'UCD, 2 del PSOE, 1 del Partit Socialista de Mallorca, 1 del Partit Socialista de Menorca, 1 del PCIB, 1 d'AP i 1 dels Independents d'Eivissa i Formentera hi va

haver una sèrie de discussions damunt la taula que van ser la via d'accés a l'Autonomia: des de les Illes Balears es defensava l'article 151 per obtenir l'Autonomia però des de Madrid es va obligar a utilitzar l'article 143, la composició del futur Parlament, la denominació de la llengua i el seu règim, la bandera, la coordinació de l'activitat dels consells insulars, etc... finalment es va arribar a redactar l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears va ser aprovat pel Congrés dels Diputats, després va passar pel Senat on va ser aprovat i finalment va tornar al Congrés dels Diputats i va ser aprovat finalment amb 206 vots a favor i 97 abstencions que foren les del Grup Popular. L'Estatut d'Autonomia va ser sancionat pel rei Joan Carles I i va esdevenir Llei Orgànica 2/ 1983, de 25 de Febrer, d'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears que va ser publicat al BOE amb data d'1 de Març de 1983 i a partir d'aquell moment va entrar en vigor. El Consell General Interinsular es va dissoldre després de la formació del primer Govern de la Comunitat Autònoma.

L'Estatut de les Illes Balears va ser un dels darrers estatuts aprovats del conjunt de l'Estat Espanyol. S'aprovava a través de l'article 143 de la Constitució i no a través de l'article 151 i era considerat des dels sectors més favorables a l'autonomia com un Estatut de «mínims». Una de les argumentacions per part de les forces polítiques majoritàries justificatives del procés seguit era el fet del cop d'Estat de 1981.

En aquest context es pot dir que la població en general va resultar bastant indiferent al fet històric d'aconseguir un sistema autonòmic.

L'Estatut d'Autonomia de 1983 va crear unes institucions d'autogovern comunes per a totes les illes: el Parlament, el Govern i el president de la Comunitat Autònoma i el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.

Hem de tenir present que és la primera vegada en la història de les Illes Balears que totes les illes comparteixen unes institucions comunes ja que al llarg de la història cada illa havia funcionat de manera independent amb les seves pròpies institucions.

A partir de l'Estatut, els consells Insulars a més de les competències pròpies d'administració local passaran a formar part del sistema autonòmic i concretament eren els Consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa-Formentera. La llei de consells insulars de l'any 2000 és la que marca la perspectiva del temps present.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears s'ha vist modificat en diverses ocasions (1994, 1999) però la més important és la del 2007 on s'ha de destacar que l'elecció dels membres als consells insulars ja es fa en una llista separada de la llista del Parlament. A més, en relació a les institucions d'autogovern, la principal és la creació del Consell Insular de Formentera amb una peculiaritat important ja que el Consell estarà format pels regidors de l'Ajuntament de Formentera.

Hem de tenir present el concepte d'*autogovern* a l'hora de parlar de les diferents institucions autonòmiques de les illes Balears. Tal i com ens diu Josep Maria Quintana Petrus i Bartomeu Colom Pastor¹¹, aquest terme, té el seu origen a l'article 148.1 de la Constitució Espanyola e igualment es parla d'aquest concepte al preàmbul i a l'article 1.1. de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Aquest terme actualment s'empra com a sinònim d'autonomia política i per tant dins el context de l'Autonomia de les Illes Balears els organismes d'autogovern són el Parlament, el Govern, el president i els consells insulars.

11 Quintana Petrus, Josep Maria; Colom Pastor, Bartomeu. *Anàlisi de les institucions d'autogovern i la seva evolució*. Dins *Les Illes Balears, un ésser viu 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2008.

2.3.1. El Parlament:

Segons l'article 40,1 de l'Estatut d'Autonomia " el Parlament representa el poble de les Illes Balears, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressuposts de la Comunitat Autònoma, controla l'acció de govern i exerceix totes aquelles competències que li atribueixen aquest Estatut, les lleis de l'Estat i les del mateix Parlament"¹².

Un dels principals temes a debatre abans, durant i després de l'Estatut d'Autonomia va ser la composició del Parlament. Les Illes Balears s'ha de recordar que va ser una comunitat on es va accedir a l'autonomia mitjançant l'article 151, la Constitució de 1978 fixava una pauta en disposar en l'article 151 que " l'organització institucional autonòmica es basaria en una assemblea legislativa elegida per sufragi universal d'acord amb un sistema de representació proporcional que asseguràs també la representació de les diverses zones del territori". Per tant, a partir d'aquest article 151 es van plantejar dues qüestions: quantes circumscripcions electorals hi havia d'haver a les Illes Balears i quants d'escons s'havien d'assignar a cada circumscripció. En relació a les circumscripcions electorals es va decidir que cada illa fos una zona i per tant, cada illa, era i és una circumscripció electoral. En relació al nombre d'escons hi va haver més debat però finalment s'arribà a un acord ja que l'article 20 de l'Estatut d'Autonomia senyala que els diputats seran elegits mitjançant un sistema de representació proporcional. Per tant, el Parlament actualment es troba integrat per 59 diputats distribuïts en quatre circumscripcions electorals repartits de la següent manera: 33 per Mallorca, 13 per Menorca, 12 per Eivissa i 1 per Formentera. S'ha de tenir en compte que per el repartiment d'escons les candidatures han de tenir com a mínim un 5 % dels vots. ¹³ El nombre de representants de cada illa és proporcional a la seva

12 Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, publicada en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 52, d'1 de març del 2007, correcció d'errates al *Boletín Oficial del Estado* núm. 77, de 30 de març del 2007

13 Recollit a la Llei 8/1986, de 26 de Novembre, electoral de la Comunitat Autònoma de les

població.

A les eleccions al Parlament Balear poden votar els espanyols majors d'edat que tinguin la residència habitual a qualque municipi de les Illes Balears i que a més estiguin inscrits en el padró municipal. L'Estatut ens diu que el Parlament s'ha de constituir com a molt tard 30 dies després de les eleccions autonòmiques.

Després de les eleccions autonòmiques, el president en funcions convoca la sessió de Constitució del Parlament. En aquesta sessió constitutiva del Parlament es tria la Mesa del Parlament formada per un president/a, dos vicepresidents/es i dos secretaris/es. Els diputats han d'elegir el president o la presidenta del Parlament de les Illes Balears per majoria absoluta. En canvi, els altres càrrecs sols és necessari que siguin escollits per majoria simple. Una vegada que s'ha constituït la Mesa del Parlament, els diputats i les diputades electes han de prometre i jurar el seu càrrec.

Una vegada que s'ha constituït el Parlament de les Illes Balears es dona per encetada una nova legislatura i es tenen 15 dies hàbils per escollir el president/a de les Illes Balears. A la sessió d'investidura l'elecció del president/a s'ha de fer per majoria absoluta en primera votació i en majoria simple en eleccions pròximes.

Cal adentrar-nos en una sèrie de qüestions relacionades amb l'organització interna del Parlament. Les qüestions són les següents:

- Mesa i Parlament: La Mesa del Parlament es compon per el President del Parlament, dos vicepresidents i dos secretaris. En relació a les funcions de la Mesa cal destacar-ne algunes com: l'organització del

Illes Balears (*BOCAIB* núm. 40, de 20 de desembre de 1986; *BOE* núm. 30, de 4 de febrer de 1987) a l'article 12.

- Treball i règim i control del govern interior, admissió i forma de tramitació d'escrits i documents, calendari d'activitats i coordinació de treballs. A més s'han de destacar algunes funcions com per exemple la del president de la Mesa que ha de dirigir i vigilar la disciplina parlamentària.
- Grups parlamentaris: per formar grup parlamentari es necessita mínim de tres diputats. Quan no es té un mínim de tres diputats es pertany al grup mixt i per tant aquest pot tenir més nombre de diputats o menys. La constitució dels grups parlamentaris s'ha de fer en els 10 dies posteriors a la Constitució del Parlament de les Illes Balears adreçant un escrit a la Mesa de la Cambra.
 - Junta de Portaveus: està formada pels portaveus dels diferents grups parlamentaris. A més està formada per el President del Parlament, un vicepresident, un secretari i un oficial major.
 - Ple i Comissions: El Ple és la reunió de tots els membres del Parlament per tractar els assumptes que venen inclosos dins l'ordre del dia. Es pot dir que és l'òrgan més important i té com a funcions principals, la funció legislativa, l'elecció del President de la Comunitat, i a més exerceix el control del Govern i és l'encarregat d'aprovar el Pressupost de la Comunitat Autònoma. A més en el Parlament hi ha diferents Comissions formades per representants de cada un dels Grups Polítics. Hi ha diferents tipus de Comissions: les Comissions permanents legislatives que tenen potestat per fer lleis. Totes aquestes Comissions permanents s'han de constituir en els deus dies següents a la sessió constitutiva del Parlament. Després existeixen les comissions permanents no legislatives que no tenen cap funció legislativa i finalment hi ha comissions no permanents que són creades per tractar un tema concret i que es dissolen després de la resolució del tema concret o en finalitzar la legislatura.
 - Diputació Permanent: és un òrgan que serveix per assegurar la continuïtat del Parlament quan aquest no estigui reunit, quan s'hagi

dissolt o hagi expirat el seu mandat. Està formada per onze membres, representants dels Grups Parlamentaris en proporció al seu número i està presidida per el President del Parlament.

Entre les funcions que té el Parlament de les Illes Balears:

- Funció legislativa: aquesta facultat legislativa li ve donada per l'article 40.1 de l'Estatut d'Autonomia i una de les principals accions dins aquesta funció és la aprovació dels pressupostos de la Comunitat autònoma. Hem de tenir en compte la definició de *lei* que és " aquella norma que produeix el Parlament sobre alguna matèria determinada de la seva competència d'acord amb un procediment determinat, que estableix, en principi, el reglament de la cambra d'acord amb l'Estatut" ¹⁴
- Funció representativa: L'Estatut de les Illes Balears en l'article 40.1, anomena aquesta funció de la següent manera: " El Parlament representa el poble de les Illes Balears".
- El Parlament de les Illes Balears té la funció d'elecció del president de la Comunitat Autònoma en el seu article 54.1¹⁵ i en la responsabilitat que té el Govern davant el Parlament en l'article 57.4¹⁶ de l'Estatut d'Autonomia.
- Funcions de control i d'impuls polític: El Parlament per tal de treballar millor pot fixar objectius al Govern de la Comunitat Autònoma. En relació a l'activitat de control hi ha tota una sèrie de tècniques com per exemple: les preguntes que fan els diputats al Govern majoritàriament a les sessions de control, les interpel·lacions on ja es genera un debat més de caire polític, la qüestió de confiança o finalment la moció de censura.

14 Quintana Petrus, Josep Maria; Colom Pastor, Bartomeu. *Anàlisi de les institucions d'autogovern i la seva evolució. Dins Les Illes Balears, un ésser viu 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, pàgina 135. Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2008.

15 "El president de les Illes Balears serà elegit pel Parlament d'entre els seus membres, i el rei el nomenarà".

16 " El Govern respon políticament de manera solidària davant el Parlament, sense perjudici de la responsabilitat directa de cadascun dels seus membres per la seva gestió".

- El Parlament a més és l'encarregat de designar els senadors que han de representar a la comunitat a la cambra del Senat. A més el Parlament té potestat per interposar recursos d'inconstitucionalitat contra lleis o disposicions per part de l'Estat i que puguin afectar a la seva autonomia, aquests recursos s'han de fer mitjançant el consentiment de la majoria absoluta del Parlament.
- El Parlament està legitimat per iniciar el procés de reforma de l'Estatut però és necessari que dos terços del Parlament estiguin d'acord en la modificació i aprovació de qualsevol proposta en relació a la modificació de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

En definitiva, de les funcions més importants que té el Parlament és la seva capacitat legislativa i el control del Govern.

En relació al règim de funcionament cal aclarir que una legislatura té una duració de quatre anys. De període de sessions n'hi ha dos: el primer va des de setembre fins a desembre i el segon període va des de febrer a juny. Dins cada un d'aquests períodes s'ha de realitzar com a mínim un ple setmanal, exceptuant que s'hagi decidit que no es realitzi el ple setmanal. De totes formes es poden convocar sempre que es vulguin sessions extraordinàries. En el funcionament del Parlament de les Illes Balears són importants les comissions parlamentàries.

Tant les sessions del ple com les sessions de les comissions són públiques, excepte que s'hagi declarat un tema com a secret i que per tant en aquest moment deixaran de ser públiques. Tant de les sessions plenàries com de les sessions de les comissions s'aixequen actes de tot el què ha passat. Abans d'assistir a una sessió plenària o una Comissió els Diputats estan assabentats del què es xerrarà ja que existeix un document que és l'Ordre del Dia.

2.3.2. El President de les Illes Balears:

La institució més important a les Illes Balears és el president que té la funció d'exercir la més alta representació de la Comunitat ja que és l'encarregat de convocar les eleccions al Parlament. A més, el president té la representació ordinària de l'Estat ja que és l'encarregat de promulgar en nom del rei, les lleis, els decrets llei i els decrets legislatius. Finalment com a cap del govern, nomena i separa els membres d'aquest, dirigeix i coordina la seva acció, estableix les directrius generals de l'acció del govern.

En relació a les seves funcions cal dir que són les següents:

- a) el president com a cap de la Comunitat Autònoma: amb aquesta funció, el president ha d'actuar com a representant polític de la Comunitat Autònoma tant sigui en les relacions exteriors com les possibles relacions que es donen amb les altres institucions polítiques de les Illes Balears. El president té algunes funcions destacades com: comparèixer davant el Tribunal Constitucional en el cas de què la Comunitat tingui conflictes, promulgar, en nom del rei, les lleis que hagin emanat del Parlament i ordenar-ne la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, etc.
- b) El president com a cap del Govern de la Comunitat: com bé diu l'article 56,1 de l'Estatut d'Autonomia " el president de les Illes Balears nomena i separa els membres que han de formar el Govern, en dirigeix i coordina l'acció", per tant, a partir d'aquí el president sense ficar-se en les funcions pròpies del seu equip de govern està autoritzat i és el seu deure coordinar l'acció dels membres del seu govern.
- c) El president com a representant ordinari de l'Estat. Dins aquesta funció que ve donada també per l'article 56,1 és complicat saber exactament quina responsabilitat té però Bartomeu Colom parla de " una funció paral·lela a la del monarca en l'àmbit de l'Estat".

L'Estatut d'Autonomia parla que el president del Govern de les Illes Balears no

pot exercir altre càrrec polític al mateix temps en el seu article 56,1 on diu " incompatible amb cap altre càrrec públic dins l'àmbit de les Illes Balears".

2.3.3. El Govern:

L'Estatut de les Illes Balears determina el caràcter jurídic del Govern en els següents aspectes:

- A l'article 39 ens parla d'un òrgan estatutari, superior i autònom que forma part de les institucions de Govern de la Comunitat Autònoma.
- És un òrgan col·legiat encara que no és totalment col·legiat ja que el president de les Illes Balears té unes funcions específiques dins aquest govern.
- És la institució que dur a terme tant la funció executiva com administrativa i a més té la funció de dirigir la política general, recollida aquesta funció en l'article 57.1.
- És un òrgan responsable políticament davant del Parlament ja que el Parlament té la capacitat de controlar la tasca duita a terme pel govern. Aquest aspecte es veu reflectit en l'article 57.4.

En relació a la composició el més destacat és l'article 57,2 on diu que " el Govern és format pel president, els vicepresidents, si n'és el cas, i els consellers". L'Estatut d'Autonomia actualment no diu res en relació al nombre màxim de consellers, per tant, normalment el nombre de consellers varia en funció del president de les Illes Balears que hi hagi en cada legislatura.

En quan a les funcions del Govern es poden distingir entre les funcions polítiques, les funcions administratives i les funcions reglamentàries. En relació a les funcions polítiques cal dir que són les que realitza el Govern quan exerceix la funció executiva. En relació a les funcions administratives són les que consisteixen en aplicar les lleis. Finalment cal dir en relació a les funcions

reglamentàries que és la facultat que té l'Administració autonòmica per poder dictar reglaments que són normes secundàries i complementàries de les lleis.

Finalment cal destacar que l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears destaca uns quants supòsits en relació al cessament del govern de les Illes Balears. Aquests supòsits es reflecteixen a l'article 57.8 on diu: " el Govern cessa: a) Després de la celebració d'eleccions al Parlament. b) per dimissió, per incapacitat o per defunció del seu president. c) per pèrdua de la confiança del Parlament o per l'adopció d'una moció de censura. De totes formes cal tenir en compte que fins a la pressa de possessió del nou Govern, el Govern cessat farà feina com a Govern en funcions.

2.3.4. Els consells insulars:

La implantació dels Consells Insulars ve regida per l'article 141.4 de la Constitució Espanyola. Els consells insulars tenen les competències d'una Diputació Provincial però en aquest cas a cada illa, per tant, tenen la cooperació i l'assistència als municipis. L'Estatut d'Autonomia dedica el capítol IV als Consells Insulars de les Illes Balears. L'Estatut d'Autonomia els atribueix als Consells Insulars el caràcter d'òrgans de govern i d'administració de les illes. L'article 63 de l'Estatut d'Autonomia diu que els òrgans dels Consells Insulars són el Ple, el president i el Comité Executiu, excepte en el cas del Consell de Formentera que no serà necessari el Comité Executiu.

L'article 64 de l'Estatut d'Autonomia ens parla de la composició dels Consells insulars que estaran composts per els consellers elegits a les eleccions en cada una de les circumscripcions electorals. En el cas dels Consells Insulars cada illa és una circumscripció electoral. Com ja passa en el Parlament la duració del mandat és de 4 anys. Cada consell insular s'ha de constituir en els 45 dies posteriors a les eleccions. En relació a la constitució dels Consells

Insulars la llei electoral dels Consells Insulars¹⁷ ens parla del seu procediment: la convocatòria de la sessió per constituir el consell l'ha de fer el president en funcions. El dia de l'acte de constitució s'ha de formar una mesa d'edat on hi hagi el conseller electe més major i el més jove. Per poder donar-se el Consell constituït hi han d'existir la majoria absoluta dels consellers. A continuació els consellers han de prometre o jurar el seu càrrec. A l'hora de la votació per elegir el president del Consell hi ha d'haver una majoria absoluta en primera instància i si aquesta no es dóna, en una segona votació, serà necessari sols una majoria simple. De totes formes, la llei electoral contempla que si al cap de 48 hores no hi ha president electe del Consell, es donarà, la presidència del Consell a la llista més votada. Hem de tenir present que aquesta composició del consells integrats per consellers elegits en unes eleccions als consells insulars es produeix arrel de la darrera reforma de l'Estatut d'Autonomia a l'any 2007. Fins al 2007, els consells insulars estaven formats per diputats del Parlament elegits per cada circumscripció electoral.

La llei electoral dels Consells Insulars¹⁸ a l'article 7 ens parla de la quantitat de consellers dels consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa. El consell insular de Formentera es regeix per la llei electoral local. Pel que fa al Consell de Mallorca està compost per 33 consellers, el Consell de Menorca està compost per 13 consellers i el d'Eivissa està compost per 13 consellers. Tal i com succeeix a les eleccions al Parlament de les Illes Balears, les candidatures que han d'obtenir un mínim del 5 % dels vots per obtenir representació al Consell. Hem de tenir molt present que el Consell de Formentera es crea arrel de la Reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears del 2007 i que aquest està format per els regidors de l'Ajuntament de Formentera i actualment són 17 regidors i alhora 17 consellers.

17 Llei 7/2009, d'11 de desembre, electoral dels consells insulars. Butlletí Oficial de les Illes Balears número 186, de 22 de Desembre de 2009.

18 Llei 7/2009, d'11 de desembre, electoral dels consells insulars. Butlletí Oficial de les Illes Balears número 186, de 22 de Desembre de 2009.

Els Consells Insulars tenen iniciativa legislativa en el Parlament de la Comunitat, a més tenen dret a assumir la representació ordinària del Govern de la Comunitat a cada illa, a més poden tenir la seva pròpia bandera i els símbols distintius entre les diferents illes. A més, els Consells Insulars poden assumir facultats administratives de la Comunitat. Els Consells Insulars també són els encarregats d'elaborar els pressupostos dels consells insulars. Els Consells Insulars a més tenen la facultat de representar el Govern de les Illes Balears en actes oficials on el president de la Comunitat Autònoma no hi pugui assistir.

En relació al Consell executiu dels Consells segons l'article 67 de l'Estatut d'Autonomia estarà format per pel president, els vicepresidents (si n'hi ha) i els consellers executius. El consell executiu té la funció executiva en relació a les competències dels Consells Insulars. Hem de tenir en compte l'organització dels Consells Insulars en relació a:

- a) ple: que té la iniciativa legislativa, la funció normativa, l'elecció i el cessament del president i el control del Consell Executiu.
- b) el president que és l'encarregat de designar i dirigir els membres del Govern.
- c) el Consell Executiu: integrat pel president, els vicepresidents i els consellers executius.

2.3.5. El municipis i els ajuntaments:

El municipi es considera que és l'administració més propera al ciutadà ja que es troba situada en el mateix poble on el ciutadà hi té la seva residència. Segons la definició reflectida a l'Estatut d'Autonomia és: " l'entitat local bàsica de l'organització territorial de les Illes Balears i l'instrument fonamental per a la participació de la comunitat local en els afers públics". ¹⁹ El terme municipal és tot l'àmbit on l'ajuntament pot exercir les seves competències. Un habitant d'un

19 Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, publicada en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 52, d'1 de març del 2007, correcció d'errates al *Boletín Oficial del Estado* núm. 77, de 30 de març del 2007. Article 75.

municipi ho és pel simple fet d'haver-se inscrit en el padró municipal. Segons la llei municipal de 2006 de les Illes Balears²⁰ cada municipi s'identifica pel seu nom oficial.

En unes eleccions municipals poden votar els estrangers, els quals, el seu país d'origen tengui un conveni firmat amb Espanya o també es considera que poden votar els ciutadans de la Unió Europea que viuen a Espanya encara que no tinguin la nacionalitat espanyola.²¹ En relació al nombre de regidors que es pot triar a un ajuntament hi ha la següent relació:

Fins a 100 habitants	3
De 101 a 250 habitants	5
De 251 habitants a 1000 habitants	7
De 1001 habitants a 2000 habitants	9
De 2001 habitants a 5000 habitants	11
De 5001 habitants a 10000 habitants	13
De 10001 habitants a 20000 habitants	17
De 20001 habitants a 50000 habitants	21
De 50001 habitants a 100000 habitants	25
+ de 100001 habitants	En aquest cas cal afegir un regidor més per cada 100000 habitants però sempre afegint un regidor més si el nombre resultant és par. Per tant, sempre ha de resultar un nombre impar.

En relació al nombre de vots s'ha d'obtenir almenys un 5 % dels vots perquè la candidatura pugui tenir opció a tenir regidors.

En els ajuntaments es dóna la mateixa situació que al Parlament i als Consells Insulars ja que la duració del mandat és de 4 anys. La constitució d'un Ajuntament s'ha de realitzar el dia 21 posterior a la realització de les eleccions

20 Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.

21 Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general.

municipals. A més es constitueix una mesa d'edat on hi ha el regidor més jove i el regidor més vell i en ella comproven i juren les actes de regidor. A més per elegir el batle o batlessa s'exigeix que hi hagi una majoria absoluta dels regidors electes assistents a l'acte. Els candidats a batle o batlessa són tots els candidats que anaven de número 1 a les respectives llistes municipals del municipi. Posteriorment es realitza una votació on el batle ha de resultar ser elegit per majoria absoluta. Si no es dóna aquesta majoria absoluta serà batle el candidat de la llista més votada al municipi i governarà en minoria.

En els municipis de més de 5000 habitants hi ha una junta de Govern local que té unes atribucions donades per la legislació bàsica de règim local. Aquesta junta està dirigida pel batle o batlessa del municipi i formada per un nombre de regidors/ es no superior al terç del nombre legal d'aquests. Segons la llei municipal del 2006 de les Illes Balears el municipi de Palma de Mallorca té un règim especial ja que és la capital de província.

En quan a les competències dels municipis es troben reflectides a l'article 25 de la Llei municipal de les Illes Balears.²²

En relació als municipis cal saber que existeix una Assemblea de municipis i que és l'òrgan de representació dels municipis. Aquesta Assemblea té el dret de ser escoltada abans de tramitar iniciatives legislatives que afectin directament als municipis. Els municipis tenen dret a associar-se amb altres municipis en mancomunitats per a l'execució en comú d'obres i serveis per a la seva competència.

En quan al funcionament els diferents partits polítics s'agrupen en grups polítics per tal de dur a terme endavant la seva feina. Cada grup polític a més té la facultat de designar un portaveu. En els ajuntaments també es donen tant

22 Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.

sessions ordinàries com sessions extraordinàries però sempre s'ha de facilitar un horari que permeti que tots els membres de l'Ajuntament puguin acudir en aquestes sessions. En relació a les sessions ordinàries la llei estableix que en els municipis de més de 20000 habitants hi ha d'haver una sessió ordinària cada mes, en els municipis entre 5001 i 20000 habitants n'hi ha d'haver cada dos mesos i en els municipis de menys de 5000 habitants n'hi ha d'haver una cada tres mesos. A més a cada sessió hi ha d'haver un document que dugui l'ordre del dia. Els plens són públics i per haver un ple ha de ser necessària l'assistència d'un terç del nombre legal dels membres de la corporació. Les votacions en els plens dels ajuntaments poden ser de tres tipus ordinàries, nominals o secretes. Normalment els acords són aprovats quan es dona la circumstància de majoria simple. El govern dels municipis correspon al batlle o batlessa i als regidors de cada un dels municipis.

En el conjunt de les Illes Balears tenim fins a 67 municipis repartits de la següent manera: Mallorca té 53 municipis, Menorca té 8 municipis, Eivissa té 5 municipis, l'illa de Formentera està formada per un sol municipi i l'illa de Cabrera està integrada dins el municipi de Palma.

Segons Bartomeu Colom ²³ el nombre de municipis és massa elevat i que el municipi en els darrers anys ha començat a dependre molt tant econòmicament com políticament d'altres institucions de nivell superior.

És important el funcionament de la Federació de Municipis de les Illes Balears i la relació directa entre els ajuntaments i els consells insulars respectius i el Govern de les Illes Balears.

23 Colom, Bartomeu. *Les institucions públiques a les Balears (1977-1998)*. pàg 20. Edicions Documenta Balear, Palma, 1998.

3. Proposta didàctica dirigida a 3^r d'ESO: Treballar les institucions autonòmiques de les Illes Balears dins l'aula.

És una proposta dirigida a 3^r d'ESO per tractar el tema de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears dins l'aula i més concretament les institucions autonòmiques que tenim a les Illes Balears derivades d'aquest Estatut d'Autonomia.

Partint de la base de l'estat de la qüestió crec que és molt necessari treballar l'existència d'institucions democràtiques tant sigui a nivell europeu, a nivell d'Estat espanyol o a nivell autonòmic. L'Estat de la qüestió ens deixa molt clar que hi ha una clara desconexió entre la política i els nostres joves. I aquí entram en una contradicció: ja que el currículum d'ESO i Batxillerat està ple de referències a les institucions ja sigui de caire europeu, espanyol o autonòmic. Ens hem de plantejar perquè hi ha aquesta clara desconexió entre els joves i la política si segons el currículum acadèmic és bastant complet en relació al funcionament d'institucions polítiques i per tant és necessari posar fil a l'agulla per tal de què cada vegada es puguin formar ciutadans dins les escoles i instituts de secundària disposats a formar part de la vida democràtica i exercint els seus drets i deures com a ciutadà i evitar aquesta desconexió entre la política i els joves.

Crec que des del món acadèmic i sobretot a l'etapa d'ESO és molt important inculcar als nostres estudiants quines són les institucions que existeixen tant a nivell europeu, espanyol i autonòmic. Molts d'alumnes als 16 anys abandonen els seus estudis i per tant em sembla important que tinguin uns coneixements bàsics sobre les institucions democràtiques sempre tenint en compte que les institucions siguin del caire que siguin formen part de la seva vida diària. La política influeix en quasi tots els aspectes de la vida d'un adolescent encara que ell no en sigui conscient, per tant, crec que és important despertar la

consciència dels joves de què tant les petites com les grans decisions polítiques afecten a la seva vida i a la de la seva família.

Des de l'institut es pot intentar reduir la desconexió existent entre la política i els joves i cal també impulsar des de l'institut la idea de la importància de tenir una democràcia com a sistema polític i que cal cultivar-la a fi de què pugui mantenir-se al llarg del temps mitjançant la participació democràtica.

És important que els joves siguin conscients de la necessitat d'anar a depositar un vot dins una urna cada quatre anys com un gest que ens permet seguir apostant per la democràcia. Els joves han de ser conscients que encara que no puguin exercir la democràcia fins que són majors d'edat han de voler implicar-se en la societat i quan sigui el moment adequat depositar el seu vot dins una urna perquè han de tenir clar que la seva opinió també és important i una de les formes que tenim avui en dia d'expressar la nostra opinió és mitjançant el vot. És preocupant veure com alguns estudis ens indiquen que els joves una vegada que tenen edat per anar a votar no ho fan. Per tant, cal des de secundària impulsar e informar als joves sobre els mecanismes de participació entorn a l'elecció dels seus representants polítics. Així i tot, els mecanismes de participació dels ciutadans són plurals i diversos ja que es pot participar dins la societat a partir de moviments associatius, moviments socials, etc... i aquests són valors que s'han d'inculcar des de l'institut.

En aquesta ocasió sols m'he centrat en les institucions autonòmiques ja que consider que a l'hora d'inculcar als joves la idea de participació democràtica i del funcionament de les institucions és millor començar des de la institució més propera que en aquest cas és l'Ajuntament per després arribar fins al Parlament de les Illes Balears. És important pels alumnes que entenguin que les decisions que es prenen dins un Ajuntament afecten directament a la seva vida diària com a la vida de la seva família. Amb aquesta conscienciació petita

poden arribar a entendre lo important que és realitzar en un futur una votació per triar el batle o batlessa del seu poble o participar d'una associació de veïnats o de joves del seu poble.

La meua proposta didàctica que és una unitat didàctica i com ja he dit anteriorment va dirigida als alumnes de 3^r d'ESO que tenen aproximadament 15 anys i està situada dins currículum al Bloc 2: Organització política i espai geogràfic i concretament en un punt que diu:

- L'organització política de les Illes Balears i de les seves institucions. L'Estatut d'Autonomia: Parlament, Presidència i Govern. Els consells insulars. El municipi.

Objectius didàctics:

1. Analitzar la importància de l'existència de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
2. Identificar el funcionament d'institucions properes a la població com per exemple el municipi.
3. Elaborar una sèrie de propostes electorals entorn a un municipi amb una sèrie de problemes que el caracteritzen.
4. Saber debatre amb els companys tenint idees diferents entorn a un programa electoral.
5. Distingir i identificar les principals institucions autonòmiques de les Illes Balears.
6. Resumir i analitzar notícies de la premsa escrita o audiovisual.
7. Sintetitzar de forma breu les funcions del President/a de les Illes Balears i del Govern.
8. Treure conclusions en relació al funcionament de les principals institucions autonòmiques de les Illes Balears.

Continguts

Conceptes	Procediments, destresses i habilitats.	Actituds.
1. Estat de les Autonomies	1. Respondre a una sèrie de qüestions plantejades pel professor o professora.	1. Respecte envers el professor i els companys.
2. Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.	2. Lectura d'un petit text/ notícia i respondre a una sèrie de qüestions plantejades pel professor o professora en relació al text.	2. Cooperació amb els companys a l'hora de treballar de forma conjunta.
3. Institucions Autonòmiques: que són?	3. Composició d'una sèrie de propostes electorals mitjançant el treball en un grup cooperatiu.	3. Curiositat envers a la participació ciutadana en una societat democràtica.
4. Parlament de les Illes Balears.	4. Exposició de les propostes electorals en veu alta davant tota la classe.	4. Responsabilitat a l'hora de fer la feina del treball en grup que li correspon.
5. Govern de les Illes Balears.	5. Interpretació de gràfics per poder resoldre preguntes.	5. Compromís per aconseguir una societat més democràtica i justa.
6. Consell Insular.	6. Elaboració d'un petit dossier de premsa.	
7. Municipi.	7. Visualització de documents audiovisuals.	
	8. Recerca d'informació a	

	travès de TIC i feina mitjançant bibliografia.	
--	--	--

Competències que es treballen

En aquesta unitat didàctica es treballen totes les competències, especialment, en cada una de les activitats es practica la competència social i ciutadana ja que els alumnes entren en contacte directe amb el significat de la paraula institució i el seu funcionament. Les altres competències es troben especificades en cada una de les activitats on es fa una petita descripció de la competència que es treballa. Aquesta informació es troba a l'Annex 2.

Temporització de les activitats d'ensenyament-aprenentatge dels alumnes ordinaris.

Les activitats amb els seus enunciats complets es troben a l'Annex 2. A més a l'Annex 2 es troben els objectius i les competències de forma detallada que es pretenen aconseguir en cada una de les activitats ja que reproduir-ho tot aquí ocupa molt d'espai i no tenc tot l'espai que jo voldria.

Sessió 1: Classe d'introducció i principi de desenvolupament.

Temporització:

-5 minuts per passar llista.

- 15 minuts per **l'Activitat Inicial:** Aquesta activitat inicial consisteix en mirar una sèrie de fotografies sobre les diferents institucions autonòmiques de les Illes Balears i contestar una sèrie de preguntes per veure si els alumnes són conscients de què les institucions autonòmiques formen part del seu dia a dia i per comprovar quins són els coneixements previs que tenen sobre les institucions autonòmiques de les Illes Balears ja que es suposa que ja n'han parlat a altres cursos d'elles i per tant han de tenir una idea de què i quines són aquestes institucions.

Durant aquesta introducció amb l'Activitat Inicial s'enuncia una **Activitat sobre Recull de Premsa** que s'ha de dur a terme durant tota la Unitat Didàctica. En aquest Recull de Premsa es tracta de seleccionar notícies relacionades amb l'activitat parlamentària, activitat dels consells insulars (si apareix qualche notícia) i notícies dels municipis dels propis alumnes (si apareixen notícies durant aquestes setmanes de classe)

Aquest petit dossier de premsa s'ha d'entregar a la professora quan s'acabi la Unitat Didàctica.

- 25 minuts d'**Activitat de Desenvolupament**: Explicació de forma molt breu del període pre-autonòmic fent especial incidència en els projectes d'estatut d'autonomia que es van intentar impulsar.

Explicació de l'Estatut d'Autonomia de 1983: via d'accés més la relació de les institucions que va suposar l'Estatut.

- 5 minuts per les **Activitats de Consolidació**.

- **Activitat 1**: Completar una sèrie de buits d'una sèrie de frases relacionades amb la teoria explicada a classe. Es corregirà a classe.

- **Activitat 2**: Llegir un text sobre l'Avantprojecte de Cura i contestar una sèrie de qüestions formulades per la professora. Es corregirà a classe.

- **Activitat 3**: Lectura del preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears del 2007 i comentari crític del mateix. S'entregarà a la professora.

Sessió 2: Classe de Desenvolupament:

Temporització:

- 10 minuts per la correcció d'activitats que s'han donat a la primera sessió.

- 25 minuts: **Activitat de desenvolupament**: Definició de municipi i el nombre de regidors, les competències que pot tenir un municipi i el funcionament de les sessions plenàries dels municipis.

- 20 minuts: **Activitats de consolidació**.

Activitat 1: Recerca dirigida pel professor o professora a través de la pàgina web de l'Institut Nacional d'Estadística per saber la població dels diferents municipis de les Illes Balears i i d'aquesta manera saber quants de regidors té

el municipi d'on provenen els alumnes segons la seva població.

Activitat 2: Activitat d'anàlisi dels darrers resultats electorals de les eleccions del 24 de Maig de 2015. L'anàlisi és sobre les eleccions municipals del municipi de l'alumne.

Activitat 3: Activitat de recerca en relació a l'organigrama de govern del seu municipi.

En aquesta activitat depenent d'on estigui situat l'institut d'educació secundària l'activitat serà la mateixa per tots els alumnes però si es dóna el fet de què és un institut on acudeixen alumnes d'una sèrie de pobles, l'activitat pot resultar ser més enriquidora.

En el cas de què l'institut tengui alumnes procedents de diferents pobles: aquesta activitat s'haurà de comentar dins l'aula per tal de fer un exercici de comparació de les diferents situacions que es poden donar a diversos municipis.

Activitat 4: « ELABORA UN PROGRAMA ELECTORAL »

Aquesta activitat s'ha de fer el pròxim dia dins classe i per tant l'explicació de com s'ha de dur a terme, es fa en aquesta sessió. És un petit treball en grup de treball cooperatiu. És una activitat on l'enunciat de l'activitat ens informa que tenim un poble imaginari i inventat per la professora amb una sèrie de problemes. A partir de les competències que té un municipi, els alumnes en grups de treball cooperatiu han d'intentar cercar solucions als problemes mitjançant la invenció d'un petit programa electoral amb 5 mesures. Aquesta activitat s'ha d'entregar com un treball de grup i és una part important de l'avaluació.

Sessió 3: Sessió de Desenvolupament.

Temporització:

- Aquesta classe estarà dedicada a la realització de l'Activitat 4: « **ELABORA UN PROGRAMA ELECTORAL** » que es va explicar a la sessió anterior. Els grups de treball s'ajuntaran per grups de feina i realitzaran el petit programa electoral amb 5 mesures, faran l'eslògan del seu propi partit polític i a més

realitzaran les llistes municipals que anirien a unes futures eleccions municipals. Per tant els 55 minuts serien invertits en la realització d'aquesta activitat.

Si l'activitat no s'acaba dins classe, els alumnes s'hauran d'organitzar fora de l'aula per acabar l'activitat ja que es té previst que a la pròxima sessió es dugui a terme l'exposició oral de les propostes electorals formulades pels diferents grups de treball.

Sessió 4: Sessió de Desenvolupament.

Temporització:

- **Aproximadament 30 minuts:** Aquesta classe estarà dedicada a l'exposició oral per part dels alumnes de les seves propostes electorals que han elaborat per tal de solucionar els problemes que té el poble que la professora ha inventat. Cada grup disposa de 5 minuts per exposar les seves propostes electorals i per ensenyar-nos el nom del partit polític que han creat i el seu eslògan electoral.

- **Aproximadament 25 minuts:** Es comentaran les propostes que hagin resultat més atractives, si han coincidit propostes electorals i si en general hi ha hagut bastanta implicació a l'hora de fer aquest petit treball en grup.

Sessió 5: Sessió de Desenvolupament:

Temporització:

- **Aproximadament 25 minuts de classe: Activitat de desenvolupament:** Explicació per part de la professora sobre els consells escolars. Què són? Quants n'hi ha? Quins canvis han sofert d'ençà de la seva existència? Quines competències tenen?

- **La resta de la classe: Exercicis de consolidació.**

- **Activitat 1:** En base al què s'ha explicat dins classe, s'han de contestar una sèrie de preguntes que la professora planteja.

- **Activitat 2:** Activitat que té com objectiu calcular la majoria absoluta dels diferents consells insulars.

- **Activitat 3:** Es tracta d'analitzar els resultats electorals obtinguts en les

darreres eleccions als consells insulars celebrades el 24 de Maig de 2015. Els alumnes analitzaran quins partits polítics han obtingut representació als consells insulars. Finalment aquesta activitat inclou també un procés de recerca per tal de descobrir quins pactes o acords s'han duit a terme i saber qui és la persona que dirigeix el consell insular com a president/a. (Activitat individual per entregar al professor/a).

Activitat 4: Es tracta de relacionar cada consell insular amb la seva bandera que és un dels símbols distintius e identitaris que té un Consell Insular i l'illa a la qual representa aquest Consell Insular.

Activitat 5: L'activitat consisteix en què l'alumne té el llistat de competències que té un Consell Insular que són les que estan reconegudes per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears del 2007. Amb aquesta informació ha de pensar i raonar quines són les competències que l'afecten d'una manera directa en la seva vida quotidiana i quines afecten a la seva família més propera.

(Aquesta activitat s'ha d'entregar a la professora de forma individual)

Les activitats 1, 2 i 4 es corregiran a la següent sessió. En canvi, les activitats 3 i 5 seran entregades a la professora al final de la Unitat Didàctica.

Sessió 6: Sessió de Desenvolupament:

Temporització:

- **15 minuts:** Correcció d'activitats de consolidació de la sessió anterior.
- **15 minuts:** explicació de què és el Parlament de les Illes Balears i la seva composició i la polèmica entorn a la representació proporcional. Explicació d'una sèrie de qüestions internes menys la Mesa del Parlament que es farà a través d'una activitat de consolidació.
- **25 minuts:** activitats de consolidació.

Activitat 1: Es tracta de respondre a una sèrie de qüestions plantejades en relació a la teoria que s'ha explicat a classe.

Activitat 2: Visualització de la sessió de Constitució del Parlament amb la posterior resposta a una sèrie de preguntes plantejades per la professora. (Feina per casa ja que el vídeo és llarg).

Les dues activitats s'han de fer al quadern de l'alumne i la seva correcció es realitzarà el pròxim dia de classe.

Sessió 7: Sessió de Desenvolupament:

Temporització:

- **15 minuts:** Correcció d'activitats de consolidació de la sessió anterior.
- **20 minuts:** explicació de com es produeix la sessió d'investidura del nou president o presidenta del Govern de les Illes Balears.
- **10 minuts:** Preparació de la pròxima sessió: la professora farà grups de 3 persones, per tant, hi haurà 9 grups. Hi haurà d'haver 4 grups d'aquests 9 que tindran 4 membres. La professora reparteix a cada un dels grups uns articles de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears referents al funcionament del Parlament de les Illes Balears, al President de les Illes Balears i al Govern de les Illes Balears. A la pròxima sessió explicaran el què han llegit als articles a tota la classe.
- **5 minuts:** Activitats de consolidació.
- **Activitat 1:** Lectura i reflexió entorn al discurs d'investidura de Francina Armengol com a presidenta de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Activitat 2: Comentari d'una notícia i respondre a una sèrie de qüestions relacionades amb la notícia.

Activitat 3: Activitat de recerca entorn als diferents presidents que ha tengut les Illes Balears d'ençà de l'existència de l'autonomia de les Illes Balears. En aquest cas es tracta d'una petita activitat de recerca entorn als diferents presidents que ha tengut la comunitat autònoma de les Illes Balears i els alumnes han de tenir present qui ha estat el president i si hi ha hagut pactes de governabilitat, quins han estat. (Activitat per entregar a la professora).

L'activitat 1 i 3 s'han d'entregar a la professora, en canvi, l'activitat 2 s'ha de corregir a classe durant la pròxima sessió.

Sessió 8: Sessió de desenvolupament:

Temporització:

- **15 minuts:** Correcció de les activitats de consolidació de la sessió anterior.

- **Resta de la classe:** Activitat 1 « Els alumnes fan de professors» (Explicació a l'Annex 1, de l'activitat). Com que aquesta activitat és bastant llarga i la professora haurà de fer puntualitzacions el més adequat és fer-la en dues sessions.

Sessió 9: Sessió de Desenvolupament:

Temporització:

Durant aquesta sessió es produirà la Continuació de l'activitat « Els alumnes fan de professors».

Sessió 10: Sessió de Desenvolupament.

Temporització:

- Activitat: « Comentam el nostre dossier de Premsa» Durant aquesta sessió es dedicarà el temps a comentar el petit dossier de premsa que han fet els alumnes en relació a l'Activitat Parlamentària en el Parlament i si hi ha hagut qualche notícia destacada amb els diferents consells insulars de les Illes Balears.

No he incorporat sessió de repàs-consolidació ja que no hi ha una prova escrita d'avaluació final on s'hagin de repassar els continguts apresos durant la Unitat Didàctica. De totes formes a la sessió 10 quan es produeix la sessió de Comentar el dossier de premsa es poden fer referències contínues als continguts apresos durant la Unitat Didàctica. En aquesta Unitat Didàctica tampoc hi ha cap sessió dedicada a una prova final ja que no existeix. L'avaluació es basarà en l'avaluació formativa de l'alumnat durant la unitat didàctica. En aquesta Unitat Didàctica sempre es pot incorporar una sessió posterior que consisteixi en una Sortida Didàctica a les institucions autonòmiques ja que existeixen visites guiades mitjançant el programa « Palma Educa».

Activitats d'ensenyament-aprenentatge pels alumnes d'atenció a la diversitat:

Les activitats d'ensenyament-aprenentatge que es poden veure a l'Annex 3

dissenyades pels alumnes d'atenció a la diversitat són orientatives ja que no sabem el grau de necessitat educativa especial que tenen o de suport educatiu que necessiten. De fet, moltes de les activitats dissenyades estan pensades perquè aquests alumnes s'interrelacionin amb la resta de la classe i si aquests alumnes tinguessin adaptacions curriculars significatives no les podrien fer, per tant, aquests tipus d'activitats són totalment orientatives.

Sessió 1: Activitat Inicial: serà la mateixa que pels alumnes ordinaris. Consisteix en mirar una sèrie de fotografies on hi ha les institucions autonòmiques de les Illes Balears i comprovar si les reconeixen.

Activitat Recull de Premsa: Crec que també aquests tipus d'alumnes són capaços de fer un petit dossier de premsa. Així i tot, la càrrega de feina serà inferior ja que sols se'ls exigirà el recull d'una notícia per setmana amb el seu resum corresponent.

Activitat de consolidació: Completar una sèrie de buits d'unes frases relacionades amb la teoria donada a classe.

Sessió 2: Activitat de consolidació: Aquests alumnes han de fer l'activitat de cercar l'organigrama del seu ajuntament però en aquest cas seria una activitat el més dirigida possible per part de la professora ja que li facilitaria la recerca. L'activitat consistiria en la comprensió de la informació facilitada per la professora.

Sessió 3: Activitat de consolidació: en aquest cas, els alumnes d'atenció a la diversitat, farien l'activitat " CREA UN PROGRAMA ELECTORAL " integrats dins grups de treball cooperatiu formats per alumnes ordinaris. Els alumnes amb necessitats educatives especials poden aportar les seves idees i al mateix temps aprendre dels altres alumnes. És una manera d'integrar-los dins l'aula sempre tenint en compte les possibilitats reals que tenen d'aprenentatge.

Sessió 4: Activitat de consolidació: els alumnes amb necessitats educatives especials participaran de l'exposició oral de l'activitat: « crea un programa electoral » amb els seus companys de grup del treball cooperatiu.

Sessió 5: Activitat de consolidació: consisteix en completar una sèrie de buits

relacionats amb la teoria explicada a classe.

Sessió 6: Activitat de consolidació: consisteix en la visualització del vídeo de la sessió de constitució del Parlament de les Illes Balears i els alumnes han de completar les mateixes preguntes que els alumnes ordinaris però aquests tenen les frases amb buits per completar.

Sessió 7: Activitat de consolidació: és la mateixa que una dels alumnes ordinaris ja que es tracta de llegir la notícia relacionada amb els resultats de la votació de la investidura de Francina Armengol i contestar a les preguntes plantejades. És una activitat que resulta ser una comprensió de lectura.

Sessió 8: Activitat de consolidació: Els alumnes d'atenció a la diversitat realitzaran l'activitat « Els alumnes són els professors» dins grups de treball formats per alumnes ordinaris i d'aquesta manera podran aprendre més dels altres alumnes i també podran aportar els seus coneixements.

Sessió 9: Activitat de consolidació: Es produirà la continuació de l'activitat « Els alumnes són els professors».

Sessió 10: Activitat de consolidació: Activitat: « **Comentam el nostre dossier de Premsa**» Durant aquesta sessió es dedicarà el temps a comentar el petit dossier de premsa que han fet els alumnes en relació a l'Activitat Parlamentària en el Parlament i si hi ha hagut qualque notícia destacada amb els diferents consells insulars de les Illes Balears.

Metodologia:

La majoria de classes estan pensades perquè siguin unes classes on hi hagi una part expositiva i la resta dedicades a fer exercicis de consolidació en relació a la matèria explicada dins classe. Així i tot, hi ha una sèrie de sessions on el professor o professora deixa de fer classes expositives i es dedica a fer de guia de l'alumnat. Hi ha almenys una sessió dedicada a què l'alumnat treballi mitjançant el treball cooperatiu ja que és molt important que els alumnes de l'actualitat aprenguin a treballar en equip ja que és una forma d'interrelacionar-se amb els companys de classe. Hi ha a més una sèrie de sessions on els protagonistes són els alumnes ja que realitzen exposicions

orals: una d'elles per explicar els resultats d'un petit grup fet en grups de treball cooperatiu i l'altra exposició oral perquè ells es sentin protagonistes de la classe i siguin ells els professors explicant matèria de la unitat didàctica.

En relació als tipus d'activitats plantejades hi ha una sèrie d'activitats molt senzilles que són contestar en base el què s'ha explicat a la teoria. En canvi, hi ha una part important de les activitats dedicades a què l'alumnat sigui capaç de reflexionar entorn a la importància de les competències que tenen les diferents institucions autonòmiques, a reflexionar en base al funcionament de les institucions, etc... i per tant tenen una dificultat més elevada ja que és molt necessari que els alumnes aprenguin a pensar.

Hi ha activitats de recerca pensades perquè l'alumnat s'apropi a la realitat en què viu coneixent qui ocupa les institucions més properes des de els ajuntaments del seu municipi, passant pel Consell Insular i finalment pel Parlament de les Illes Balears.

Materials i recursos didàctics:

- Es necessitarà la pissarra digital per projectar les imatges que hi ha a la Unitat Didàctica i els ordenadors portàtils que hi ha als centres educatius.
- Fotocòpies de les activitats de la Unitat Didàctica pensades per part de la professora que es passaran als alumnes.
- Quadern i bolígraf que necessitaran els alumnes.
- Cartolines per fer l'activitat « Crea un programa electoral», pintures de colors, etc..

Procediments d'avaluació:

En quan als procediments d'avaluació no hi haurà una prova escrita final sobre aquesta unitat didàctica i per tant el que s'avaluarà durant la unitat didàctica són tots els exercicis que hi ha dins l'avaluació formativa.

Avaluació Inicial: L'activitat inicial consisteix en observar una sèrie de fotografies on es veuen reflectits els principals edificis on es troben les institucions autonòmiques que tenim a les Illes Balears. Els alumnes s'han de plantejar si coneixen aquests edificis i quines institucions s'hi veuen reflectides.

Aquesta activitat no té cap valor en la puntuació de la Unitat Didàctica.

Avaluació Formativa dels Alumnes Ordinaris / Atenció a la Diversitat: De l'avaluació formativa sortirà el 100 % de la nota que obtengui l'alumne d'aquesta unitat didàctica. He creat una divisió en relació a la sèrie d'activitats proposades durant la Unitat Didàctica.

- Activitat sobre **Recull de Premsa:** Degut a la seva recerca i elaboració, el percentatge total d'aquesta activitat és d'un 15 % sobre el total de la Unitat Didàctica. Els alumnes d'Atenció a la Diversitat serà un 15 % del total.

- Activitat « **Elabora un programa electoral** ». És una activitat que per dur-la a terme es necessiten dues sessions i mitja. Mitja sessió per explicar en què consisteix, una sessió per elaborar-la i una sessió per exposar els seus resultats. Per tant serà un 25 % del total de la nota. Pels alumnes d'Atenció a la Diversitat serà un 25 % del total de la nota.

- Activitat « **Els alumnes fan de professors** ». Aquesta activitat es realitzarà durant dues sessions i els alumnes han necessitat una preparació prèvia. Aquesta activitat per si mateixa valdrà un 15 % de la nota. Pels alumnes d'Atenció a la Diversitat representarà un 10 % del total. .

- **Quadern de l'alumne:** Hi ha tota una sèrie d'activitats que es realitzen al quadern de l'alumne i que són les activitats que es corregeixen en veu alta dins classe. La presentació del quadern amb les activitats fetes i corregides tindrà un valor del 20 % de la nota. Pels alumnes d'Atenció a la Diversitat representarà un 50 % del total de la nota.

- **Activitats per entregar a la professora:** Hi ha tota una sèrie d'activitats que per la seva dificultat i perquè algunes d'elles impliquen un període de recerca s'entreguen de forma individual a la professora. Cada activitat es puntuarà sobre 10, llavors es farà la mitja de les activitats i finalment totes les activitats tendran un valor del 25 % de la nota final. Els alumnes d'Atenció a la Diversitat no tenen aquest tipus d'activitat.

Avaluació Final: En aquesta unitat didàctica no hi ha avaluació final ja que no hi ha prova escrita. El 100 % de la nota surt de l'avaluació formativa.

4. Conclusions:

Aquesta proposta didàctica pot servir i ha de servir per acostar les institucions autonòmiques de les Illes Balears als alumnes d'ESO. Aconseguirem:

1. Els alumnes han de prendre consciència de la importància de què existeixen unes institucions autonòmiques creades per defensar els interessos dels ciutadans.
2. Han de saber quines són les competències de cada una de les institucions democràtiques i les han d'entendre.
3. Els alumnes en finalitzar la Unitat Didàctica han de voler implicar-se en una participació democràtica dins la societat. Essent menors d'edat ja poden participar d'associacions del seu poble i en ser majors d'edat ja podran expressar la seva voluntat democràtica a través de la participació en unes eleccions siguin del tipus que siguin.
4. Els alumnes han d'haver pres consciència de què podran participar de forma directa en la política perquè en ser majors d'edat podran ser elegits com a representants polítics.
5. Amb aquesta Unitat Didàctica els alumnes seran conscients que la política és un tema que els afecta directament a la seva vida quotidiana.
6. Els alumnes entendran millor les notícies dels mitjans de comunicació relacionades amb la política gràcies en aquest acostament a les institucions que s'ha produït gràcies a la Unitat Didàctica.
7. Els alumnes rebran la informació necessària per intentar que siguin persones formades en l'àmbit institucional.
8. Aquesta proposta didàctica ha d'ajudar a què els alumnes adquireixin una competència social i ciutadana tan important en el desenvolupament del currículum de les Ciències Socials.

5. Referències:

- **Boixader i Corominas, Agnés.** (2005) *Las ideas políticas de los jóvenes.* Íber: *Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*,núm. 44, pág. 27-35.

- **Colom, Bartomeu.** *Les institucions públiques a les Balears (1977-1998)*, Edicions Documenta Balear, Palma, 1998.

- **Delgado Cortada, Consuelo** (2005). *La formación de ciudadanos en la enseñanza obligatoria.* Íber: *Revista de Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm.44,pág. 36-44.

- **García Pérez, F.F** (2009) “ *Educación para la participación ciudadana: un reto para la escuela del siglo XXI*”. *Investigación en la escuela (ejemplar dedicado a: Educación para la participación ciudadana)*, núm. 68, pág. 5-10

- **Gutián Ayneto, Carlos** (2005). *La “ maría” olvidada: ¿ Hacia formación política en la enseñanza universitaria.* Íber: *Didácticas de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 44, pág. 16-26.

- **Llei 20/2006**, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.

- **Llei Orgànica 5/1985**, de 19 de juny, del règim electoral general.

- **Llei Orgànica 1/2007**, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, publicada en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 52, d'1 de març del 2007, correcció d'errates al *Boletín Oficial del Estado* núm. 77, de 30 de març del 2007.

- **Llei 7/2009**, d'11 de desembre, electoral dels consells insulars. Butlletí Oficial de les Illes Balears número 186, de 22 de Desembre de 2009.

- **Melià, Josep**, *Els mallorquins*, Ed. Daedalus, Palma, 1967

- **Melià, Josep**, *La Nació dels Mallorquins*, Ed. Moll, Palma, 1990

- **Pagès, Joan** (2003) “ *Ciudadanía y enseñanza de la historia*” *Reseñas de Enseñanza de la Historia* núm. 1, pág. 11-42

- **Pagès, Joan** (2010) “ *La educación para la ciudadanía y la enseñanza de las ciencias sociales, la geografía y la historia*” *Íber: Revista de Ciencias Sociales, Geografía e historia*, núm 64, pág. 8-18.

- **Pagès, Joan** (2005) “ *Educación Cívica, formación política y enseñanza de las ciencias sociales, de la geografía y de la historia*” *Íber: Didáctica de las Ciencias Sociales , Geografía e Historia*. Núm. 44, pág. 45-56.

- **Pinya Homs, Romà**. *La lluita per l'autonomia de les Balears*. Obra Cultural Balear. Palma, 1985.

- **Prats Joaquín; Wilson Ann Elizabeth** (2013) “ ¿ Aprender a votar? Una experiencia de educación política para alumnos de ESO, *Íber Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 75, pág. 7-17

- **Quintana Petrus,Josep Maria; Colom Pastor, Bartomeu**. *Anàlisi de les institucions d'autogovern i la seva evolució*. Dins *Les Illes Balears, un ésser viu 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, . Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2008.

6. Bibliografia:

- **Adán Mico, Gonzalo; Payeras Femenías, Miquel;** «*El complejo comportamiento del voto en Baleares. Volumen I. Elecciones generales, 1977-2011*», Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2013.

- **Adán Mico, Gonzalo; Payeras Femenías, Miquel;** « *El complejo comportamiento de voto en Baleares. Volumen II: Partidos, Prensa y Campañas. Las elecciones autonómicas (1983- 2011)*, Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2013.

- **Calafell Ferrà, Vicenç J, Cantarellas Camps, Catalina, Fullana Puigserver, Pere, Munar Arrom, Jaume. Oliver Araujo Joan, Pardo Falcón José M, Pons Bosch Jordi,** “ *El Parlament de les Illes Balears*”, Parlament de les Illes Balears, Palma, 2011.

- **Cantarellas, Catalina, Colom Pastor, Bartomeu, Terrassa Lourdes, Torres Blasco, Juan,** “*Parlament de les Illes Balears*”, Parlament de les Illes Balears, Palma, 1992.

- **Carmona Guillén, José Antonio,** *Estructura electoral local de España*, Centro de Investigaciones Sociológicas, Madrid, 1979.

- **Casesnoves Camps, Miquel Àngel,** *Història de les Illes Balears*. Editorial Moll, Palma, 2ª edició, 2007

- **Colom Pastor, Bartomeu,** *Els Estatuts d'Autonomia de les Illes Balears (1931-2007)*, Ed. Documenta Balear, Palma, 2009.

- **Colom Pastor, Bartomeu,** *Veinticinco años de Autonomía Balear: Estudios jurídicos sobre el autogobierno (1977-2000)*, Ediciones Jurídicas y Sociales

S.A, Madrid, 2001.

- **DD.AA**, « *La España de las Autonomías*», *Historia de España*, Vol 43. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2007.

- **DD.AA**, *Els consells insulars en l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears*, Edicions Lleonard Muntaner, Palma, 2007.

- **DD.AA**, “*Parlament: 20 anys*”, Parlament de les Illes Balears, Palma, 2003.

- **DD.AA** (Marimon Riutort, Antoni; Serra Busquets, Sebastià, coordinadors), *La transició a les Illes Balears: simposi 25 anys*. Institut d'Estudis Baleàrics, Palma, 1996.

- **Duran, Lluís (ed)**, *Vàrem mirar ben al lluny del desert*, Editorial. Generalitat de Catalunya/ Centre Contemporània de Catalunya. Col·lecció referents. Barcelona, 2014.

-**Marimon, Antoni**, *Les eleccions autonòmiques i insular a les Illes Balears entre el 1983 i el 2007*. Dins *Les Illes Balears, un ésser viu 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, . Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2008.

-**Marimon, Antoni; Nadal, Antoni**, *L'autonomia balear (1983-2003)*. Ed. Documenta Balear, Palma, 2003.

- **Marimon Riutort, Antoni; Serra Busquets Sebastià (Dirs)**, *Diccionari de partits polítics de les Illes Balears (1900-2008)*, Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2012.

- **Matas Pastor, Joan Josep**, *Parlament, Parlamentaris i grups parlamentaris*

de les Illes Balears (1983-2008). Dins *Les Illes Balears, un ésser viu 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, . Ed. Lleonard Muntaner, Palma, 2008.

- **Mosquera, Roberto; Nadal, Antoni**, *El procés autonòmic balear (1976-1987)*, Documenta Balear, Palma, 1994.

- **Oliver Araujo, Joan (dir)**, *El futuro territorial del estado español: ¿ Centralización, autonomía, federalismo, confederación o secesión?*, Tirant Lo Blanch, València 2014.

- **Pélaz López, José Vidal**, *El Estado de las Autonomías*, Actas Editorial, Madrid, 2002

- **Pons Bosch, Jordi (ed)** *L'autogovern a Mallorca: de la Diputació Provincial al Consell de Mallorca*, Consell de Mallorca (Departament de Cultura), Palma, 2003.

- **Ribas Maura, Andrés**, *El Estatuto de Autonomía de las Islas Baleares: instituciones políticas y marco constitucional*, Universitat de les Illes Balears, Palma, 1988.

- **Serra Busquets, Sebastià (ed)**, *Autogovern i democràciaa la mediterrània occidental a final del segle XX*. Res publica edicions, Eivissa, 2003.

- **Serra Busquets, Sebastià**, *Les polítiques de l'Estat espanyol enfront els projectes d'autogovern de les Illes Balears;* Dins *Vàrem Mirar ben al lluny del desert*". Ed (Lluís Duran) Editorial. Generalitat de Catalunya/ Centre Contemporània de Catalunya. Barcelona, 2014.

- **Serra Busquets, Sebastià**, *El sistema autonòmic de l'Estat Espanyol des de*

la perspectiva electoral (1980-2012) Dins Cultura, Societat, Política a la Mediterrània Contemporània, Institut d'Estudis Baleàrics i Associació d'Història Cultural, Social i Política de les Balears, Palma, 2012

- **Suárez del Real. E, Rosselló M i Mestre Juan**, “ *El Parlament de les Illes Balears compleix 10 anys*”, Ultima Hora, Grup Serra, Palma, 1993.

Annex 1: Resum material divulgatiu de les institucions autonòmiques de les Illes Balears:

En relació a la Didàctica, el Diari Última Hora va publicar un petit diari on el títol era « El Parlament de les Illes Balears compleix 10 anys»²⁴ amb una sèrie d'activitats que anaven dirigides a tots els alumnes de cicle Mitjà d'EGB. En aquest material didàctic es fa un resum cronològic des de l'etapa pre-autonòmica de forma molt resumida i a partir de l'any 1983 fins a l'any 1992 es fa un resum de caire més detallat. De cada any es destaquen les lleis més importants aprovades pel Parlament de les Illes Balears.

Al llibre « *Parlament: 20 anys* »²⁵ trobam informació relativa a un programa impulsat pel Parlament de les Illes Balears en col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Cultura i el Centre territorial de TVE a Balears ja que van crear el programa Tribuna on hi acudeixen alumnes de secundària. Els estudiants es distribueixen de la mateixa manera que al Parlament, és a dir, ocupant els 59 escons del Parlament de les Illes Balears. A partir d'aquí els alumnes es dediquen a debatre temes d'actualitat i d'interès general i la mecànica que s'utilitza és la mateixa que un Debat Parlamentari. Acabat el debat els mateixos estudiants escriuen unes conclusions que posteriorment es voten i després són enviades al President del Parlament. Aquest programa didàctic es va posar en marxa a partir del curs 1999-2000.

Des de la web del Parlament²⁶ a més podem veure com existeix un material didàctic perquè els alumnes puguin contestar les preguntes que aquest material didàctic inclou. A la web del Parlament s'informa que les institucions de govern són un tema recurrent en el currículum des de el segon cicle de

24 Suárez del Real, E, Rosselló M i Mestre Juan (1993) “ *El Parlament de les Illes Balears compleix 10 anys*”, Última Hora, Grup Serra, Palma.

25 DD.AA, “ *Parlament: 20 anys*”, Palma, Parlament de les Illes Balears, 2003.

26 http://www.parlamentib.es/PageHandler/material_didactic (recuperació: 27/06/2015)

primària i que per tant es fa necessari l'existència d'un material de consulta en relació en aquesta institució. Aquest material didàctic consta de 4 pàgines i no s'especifica a quin curs en concret va destinat. El material està dividit en una petita introducció on les respostes són bàsicament entorn a la Constitució Espanyola de 1978 i després sobre l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears de l'any 1983. Després hi ha un segon apartat titulat: El Parlament on s'han de respondre una sèrie de qüestions relacionades amb el seu funcionament, la seva representació en escons, sobre que és la Mesa del Parlament i també hi ha qualche exercici que es tracta de definir conceptes com per exemple: Democràcia, Constitució, Llei, Diputat o Autogovern. Per tant, són exercicis que tenen una sola resposta i que s'han de saber. No són exercicis que estiguin destinats a fer pensar a l'alumnat.

En el mateix apartat de la web del Parlament hi ha un material didàctic destinat al professorat, material fet i editat pel Parlament de les Illes Balears al Gener del 2013 que va ser la darrera actualització. En aquest material primer de tot hi ha una presentació del material feta per Margalida Durán i Cladera (en aquell moment presidenta del Parlament de les Illes Balears) on diu que el material presentat és una adaptació del Reglament de les Illes Balears però presentat de forma didàctica i que pretén ser una eina útil pel professorat.

A més el Parlament de les Illes Balears ha posat en marxa un Canal a la plataforma de vídeos Youtube ²⁷ on des de fa aproximadament un any hi penja vídeos de les sessions plenàries del Parlament.

Pel que fa a les accions duites a terme pel govern a la Plataforma de vídeos de Youtube també trobam un canal dedicat a la difusió de notícies relacionades amb l'acció del Govern que és la següent direcció:

²⁷ <https://www.youtube.com/channel/UCpLm25L3R1VVOQDFiSCCmDA> (Recuperació: 27-06-2015)

<https://www.youtube.com/user/CanalIllesBalears> ²⁸

Des del programa « Palma Educa » té un programa titulat « Palma, seu d'institucions » on es diu que es fan visites guiades al Parlament de les Illes Balears, al Consell de Mallorca i a l'Ajuntament de Palma. A més, se sap que aquestes visites van amb un monitor tal i com informa la pàgina web i es dóna material de divulgació de les institucions que es visiten²⁹. Per part de l'Ajuntament de Palma, el material està penjat a la web ³⁰ però és un material didàctic destinat al tercer cicle de Primària, per tant, els exercicis que hi ha són exercicis molt senzills de relacionar bàsicament alguns conceptes amb fletxes, pintar, exercicis de vertader i fals, sopes de lletres, etc. A petita escala aquest petit dossier conté informació entorn al funcionament de l'Ajuntament i algunes curiositats envers a l'edifici de l'Ajuntament. A més, per finalitzar, inclou un petit glossari perquè els nins puguin entendre les paraules que tenen una dificultat més gran per ells.

En relació a la divulgació sobre la darrera reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears del 2007, el Govern Balear va treure un fulletó informatiu titulat « Nou Estatut d'Autonomia de les Illes Balears en 4 línies mestres »³¹ en les dues llengües oficials de la Comunitat Autònoma en català i en castellà. Les 4 línies mestre a la qual es refereix el títol són Més Autogovern, Més participació, Més finançament i Més igualtat i solidaritat. En cada un d'aquests ítems es reproduïxen una sèrie d'articles de l'Estatut perquè els ciutadans les tinguin presents. No hi ha cap comentari afegit devora els diversos articles reproduïts en aquest fulletó informatiu.

28 <https://www.youtube.com/user/CanalIllesBalears> (Recuperació: 27-06-2015)

29 http://www.palmaeduca.cat/p_activitats/index.php?modulo=actividades&accion=actividad&id=33&option=none (Recuperació: 27-06-15)
Aquesta és la pàgina on es troba informació relativa en aquesta activitat impulsada per part de Palma Educa.

30 http://www.palmaeduca.cat/p_activitats/index.php?modulo=actividades&accion=actividad&id=28&option=none (Recuperació: 27-06-15)

31 DD.AA: " *Nou Estatut d'Autonomia de les Illes Balears en 4 línies mestres*", Palma, Govern de les Illes Balears, 2007.

Annex 2: Exercicis alumnes ordinaris.

Sessió 1:

Activitat Inicial: Observa les següents fotografies i digues el què puguis saber sobre elles i el què es veu reflectit en elles. Coneixes el seu nom? Saps quin és el seu funcionament? Saps el procés pel qual les Illes Balears tenim aquestes institucions? La primera fotografia representa un document important per les Illes Balears. Sabries dir quin any van aconseguir les Illes Balears la seva autonomia?

Aquesta activitat inicial consisteix en mirar una sèrie de fotografies sobre les diferents institucions autonòmiques de les Illes Balears i contestar una sèrie de preguntes per veure si els alumnes són conscients de què les institucions autonòmiques formen part del seu dia a dia i per comprovar quins són els coneixements previs que tenen sobre les institucions autonòmiques de les Illes Balears ja que es suposa que ja n'han parlat a altres cursos d'elles i per tant han de tenir una idea de què i quines són aquestes institucions. (Posar peu de foto)

1. ³²

Estatut Autonomia 1983

32 Extret de: <http://www.caib.es/govern/organigrama/index.do?lang=ca> (Recuperat el 30/06/15)

2.³³

3.³⁴

Parlament de les Illes Balears

4.³⁵

5.³⁶

Consell Insular de Mallorca

Consell insular de Menorca

33 Extret de: <http://ultimahora.es/sfAttachPlugin/getCachedContent/id/2414/width/500/height/375.png> (Recuperat el 30/06/2015)

34 Extret de: http://mas.diariodemallorca.es/itinerarios-historicos/wp-content/uploads/2013/01/instituciones-parlament_2.jpg (Recuperat el 30/06/2015)

35 Extret de: <http://mallorcaphotoblog.files.wordpress.com/2012/09/consell.jpg?w=660> (Recuperat el 30/06/2015)

36 Extret de: http://2.bp.blogspot.com/-6UPKuKC6uHg/U_2R7WA9WNI/AAAAAAAAAQG8/xyXRyuTc22w/s1600/DSC01772%2BCo nsell%2BInsular%2Bde%2BMenorca%2Ba%2BCiudadella.JPG (Recuperat el 30/06/2015)

6. ³⁷

Consell insular d'Eivissa

7. ³⁸

Consell insular de Formentera

8. ³⁹

Ajuntament de Palma

37 Extret de: <http://www.portaldetuciudad.com/imagenes/80/infoTipo/imgcontenido16443.jpg> (Recuperat el 30/06/2015).

38 Extret de: <https://encrypted-tbn2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQj4EM-RoSt5o1WSCzyB9jPS8KWIEascYHSahQKHIAdju7jFTM95A> (Recuperat el 30/06/2015)

39 Extret de: http://www.optimalhotels.com/blog/wp-content/uploads/2010/10/DSC_0115.jpg (Recuperat el 30/06/2015)

Ajuntament de Maó

Activitat de Recull de Premsa: El curs escolar coincideix també amb el període de sessions d'una de les principals institucions autonòmiques que tenim a les Illes Balears, com és el cas, de el Parlament de les Illes Balears. Per tant, es demanarà als alumnes que llegeixin el diari i que recopilin durant la Unitat Didàctica, notícies relacionades amb l'activitat parlamentària que es dugui a terme en el Parlament de les Illes Balears. Cada alumne haurà de fer aquest petit recull de premsa. A més, en aquest recull de premsa també es poden posar notícies relacionades amb els Consells Insulars (si n'apareixen) i igualment es poden posar notícies del municipi de l'alumne. Sols serà un petit dossier. Aquest recull de premsa es pot fer tant a través de diari digitals com de diaris editats en paper. Per facilitar la recerca dels alumnes s'acceptaran els principals diaris que es publiquen a les Illes Balears com són el Diario de Mallorca, Ultima Hora, Diari de Balears i l'Ara Balears. S'exigirà als alumnes que de cada notícia que posin al dossier, la llegeixin i a més en facin un petit resum. És una activitat adreçada per practicar la competència del tractament de la informació principalment. A més, també es practica la competència digital ja que es poden cercar notícies a través de la xarxa d'Internet. L'activitat del recull

40 Extret de: <http://menorcaaldia.com/wp-content/uploads/2015/06/AYUNTAMIENIOMAOTM210313001.jpg> (Recuperat el 30/06/2015).

de premsa també exigeix la lectura, comprensió i un petit resum de la notícia i per tant s'estarà treballant la competència en comunicació lingüística. Aquest petit recull de premsa s'entregarà al professor/a quan s'hagi finalitzat la Unitat Didàctica. S'intentarà dedicar una sessió al comentari de les notícies més rellevants en relació a l'activitat parlamentària d'aquestes setmanes.

Activitats de consolidació:

Activitat 1: Completa les següents frases:

- La Constitució Espanyola de _____ va permetre que les Illes Balears poguessin tenir unes _____ propis d'Autogovern gràcies a l'Estatut d'Autonomia aprovat al _____.
- La Constitució Espanyola contempla dues vies per a l'obtenció de la _____. Les Illes Balears van aconseguir l'autonomia mitjançant l'article _____. Les comunitats autònomes que van aconseguir l'autonomia mitjançant l'article 143 són _____, _____, _____ i _____.
- Les Illes Balears durant el període pre-autonòmic van tenir les següents institucions _____ i _____.
- Dia 1 de Març és festa perquè celebrem l'aprovació de _____.

Amb aquesta activitat encara que de forma molt simple i senzilla, els alumnes desenvolupen la competència lingüística.

Activitat 2: Llegeix el següent text i contesta les preguntes següents:

Has de tenir en compte que és un AvantProjecte i que finalment no es va

aprovar i que es va escriure abans de la Constitució Espanyola de 1978.

1. Segons el què saps de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears: coincideixen les institucions amb les què es mencionen en el text?

2. El vocabulari en relació al nom de les institucions és el mateix que el nom que hi ha a l'Estatut d'Autonomia? Hi ha qualche nom que et recordi a un nom que ja s'hagi donat al llarg de la història. Per contestar en aquesta pregunta caldrà una mica de recerca en relació a les institucions que existien a les Illes Balears durant l'Edat Mitjana i Moderna.

AVANTPROJECTE DE CURA: Mes de febrer de 1977.

TÍTOL TERCER: ELS ÒRGANS DE LA GENERALITAT.

Art. 16._ La Generalitat estarà integrada per:

- a) El President.
- b) El parlament de les illes, o Gran i General Consell.
- c) Els Parlaments particulars de cada illa, o Consells Generals Insulars.
- d) Els Governos insulars, amb el seu President.
- e) El Tribunal Superior de Justícia.

Art. 17.- El President de la Generalitat tindrà la suprema representació de les illes, especialment en les relacions amb l'Estat espanyol, i la representació d'aquest dins el territori insular. Serà elegit per sufragi universal entre tots els ciutadans majors de divuit anys i el seu mandat serà de quatre anys. En acabar-se aquest, es dissoldran els Governos insulars, el Consells Generals Insulars i el Gran i General Consell.

Art.18.- El Gran i General Consell, o Parlament de les Illes Balears, serà la reunió dels Consells Generals Insulars. Serà de la seva competència la legislació sobre aquelles qüestions d'interès comú a totes les illes. En serà President el de la Generalitat.

Art.19.- Els Consells Generals Insulars seran tres: el Consell General de Mallorca, el Consell General de Menorca i el Consell General d'Eivissa i Formentera. Cada un durà a terme la labor legislativa sobre els assumptes d'interès exclusiu per a l'illa respectiva. Els consellers seran elegits per sufragi universal entre tots els ciutadans majors de divuit anys de cada illa respectiva, d'acord amb les lleis orgàniques corresponents.

Art. 20. - Cada Consell General elegirà entre els seus membres un President, el qual formarà i presidirà el respectiu Govern Insular.

Art.21.- El Tribunal Superior de Justícia serà elegit pel Gran i General Consell o d'acord amb les lleis que aquest aprovi. Serà independent del poder executiu i regirà l'administració de justícia al territori insular d'acord amb les lleis elaborades pels Consells Generals i per Gran i General Consell. ⁴¹

Amb aquesta activitat desenvolupen la competència lingüística ja que han de llegir i respondre a una sèrie de preguntes però a més desenvolupen la competència per aprendre a aprendre ja que ho fan de forma individual i autònoma.

Activitat 3: Llegeix el següent text que és el Preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de l'any 2007. A continuació, digues el què més t'ha cridat l'atenció d'aquest preàmbul.

Al llarg de la seva història, les Illes Balears han forjat la seva identitat amb les aportacions i energies de moltes generacions, tradicions i cultures, que han convergit en aquesta terra d'acollida. Així, les Illes Balears, per la confluència

41 Extret de: **Pinya Homs, Romà**, *La lluita per l'autonomia de les Balears*, Obra Cultural Balear. Palma, 1985.

d'una multiplicitat de pobles i de civilitzacions, al llarg de la seva història, s'han conformat en una societat dinàmica, amb un patrimoni cultural i social, tangible i intangible, singular entre totes les cultures del Mediterrani i del món; fonamentat, en la seva més íntima profunditat, en uns valors universals incloents i no excloents.

Durant segles, el poble de les Illes ha mantingut constant aquesta vocació i, a la darrera etapa del segle xx, va exercir el seu dret a l'autonomia d'acord amb la Constitució espanyola vigent.

Actualment, els pobles de les Illes, hereus d'unes tradicions fonamentades sobre la base dels principis irrenunciabls d'igualtat, democràcia i convivència pacífica i justa, continuen proclamant aquests valors, com a expressió dels valors superiors de la seva vida col·lectiva.

I en aquest sentit, la nacionalitat històrica que formen les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera vol retre homenatge a tots els seus fills que, al llarg de tots els temps, llunyans i propers, han treballat per mantenir la identitat del nostre poble, la qual cosa ens ha permès assolir les fites actuals, gràcies a ells.

Ara, al cap d'uns anys d'aquesta darrera etapa autonòmica, amb diferents modificacions que han permès avançar en el nostre autogovern, és hora de fer una passa més i definir un nou marc de convivència que ens permeti afrontar el nostre futur amb il·lusió.

Així, les Illes Balears, mitjançant el seu Estatut, pretenen continuar en el seu procés col·lectiu d'avançar cap el seu autogovern en el marc de l'Estat espanyol i la Unió Europea, d'acord amb el valor suprem: el sistema democràtic que s'inspira en la llibertat, la justícia, la pau, la igualtat i la defensa dels drets

humans, així com la solidaritat entre tots els pobles.

D'aquesta manera, l'Estatut declara que:

- Les Illes Balears són una comunitat de persones lliures i per a persones lliures, on cada persona pot viure i expressar identitats diverses, amb esperit decidit de cohesió, fonamentat en el respecte a la dignitat de totes i cadascuna de les persones.
- L'aportació de tots els habitants de les Illes ens configura com una societat integradora, on l'esforç és un valor, i la capacitat innovadora i emprenedora s'ha d'impulsar i ha de continuar formant part del nostre tarannà, de sempre.
- La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i la nostra cultura i tradicions són uns elements identificadors de la nostra societat i, en conseqüència, són elements vertebradors de la nostra identitat.
- L'Estatut empara la insularitat del territori de la comunitat autònoma com a fet diferencial i mereixedor de protecció especial.

Per avançar cap a una societat moderna és imprescindible aprofundir, i continuar apostant-hi, en valors de cohesió social, pau i justícia, desenvolupament sostenible, protecció del territori, i la igualtat de drets, especialment la igualtat entre homes i dones.

Per tot això, el Parlament de les Illes Balears, recollint el sentiment majoritari de tota la ciutadania, i en exercici del seu dret per aprofundir en el sistema autòmic, proposa, i les Corts Generals l'aproven, el present text articulat de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

Amb aquesta activitat es pretén que l'alumne desenvolupi la seva capacitat crítica i per tant faci ús de la competència social i ciutadana, de la competència d'autonomia e iniciativa personal comentant el què més li ha cridat l'atenció d'aquest text i finalment com que redactarà també desenvoluparà la

competència en comunicació lingüística.

Sessió 2: Activitats de consolidació.

Activitat 1: Entreu a la següent pàgina web: http://www.ine.es/inebmenu/mnu_padron.htm⁴². Estau a la pàgina de Demografia de l'Institut Nacional d'Estadística. A continuació anau a: Cifras Oficiales de Población de los Municipios Españoles: Revisión del Padrón Municipal i clickau a Tablas IneBase. Vos ficau a Población a 1 de Enero de 2014. A continuació anau a la secció Detalle municipal i clicau a Balears, Illes: Población por municipios y sexos. A partir d'aquí seleccionau tots els municipis i vos sortirà la població total de cada municipi. A partir de la població total de cada municipi heu de cercar almenys 2 municipis de les illes petites, és a dir, d'Eivissa i de Menorca amb diferent nombre de regidors i a l'illa de Mallorca seleccionau 5 municipis que tinguin un màxim de 9 regidors, 5 municipis que tinguin 11 regidors, després cercau mínim 2 municipis que tinguin 13 regidors, cercau mínim 2 municipis que tinguin 17 regidors i finalment cercau els grans municipis amb més població de l'illa de Mallorca que ja tenen més de 20 regidors. Òbviament un dels municipis que heu de cercar és el vostre municipi per saber quants de regidors li corresponen segons el seu nombre d'habitants. La taula d'equivalències del nombre de regidors segons la seva població és la següent:

Fins a 100 habitants	3
De 101 a 250 habitants	5
De 251 habitants a 1000 habitants	7
De 1001 habitants a 2000 habitants	9
De 2001 habitants a 5000 habitants	11
De 5001 habitants a 10000 habitants	13
De 10001 habitants a 20000 habitants	17

⁴²http://www.ine.es/inebmenu/mnu_padron.htm (Data de recuperació: 30/06/2015)

De 20001 habitants a 50000 habitants	21
De 50001 habitants a 100000 habitants	25
+ de 100001 habitants	En aquest cas cal afegir un regidor més per cada 100000 habitants però sempre afegint un regidor més si el nombre resultant és par. Per tant, sempre ha de resultar un nombre impar.

Amb aquesta activitat es pretén que els alumnes practiquin la competència digital i tractament de la informació. A més, també practiquen la competència matemàtica encara que tinguin coneixement de l'equivalència del nombre de regidors que correspon a cada municipi en funció de la població ja que la professora haurà entregat la taula d'equivalències del nombre de regidors segons la seva població.

Activitat 2: Ara ja has descobert quants de regidors té el teu municipi en funció de la quantitat de població que té. Ara és el moment de saber quins partits polítics van obtenir representació municipal als darrers comicis municipals celebrats el 24 de Maig de 2015. Visita la següent pàgina web.

http://resultadoslocales2015.interior.es/99MU/DMU04079PR_L1.htm?e=440⁴³

Una vegada que estiguis en aquesta pàgina web cerca a la columna de l'esquerra el teu municipi i observa quins partits polítics van obtenir representació.

Una vegada que hakis observat els resultats, apunta-los. És important per poder realitzar la pròxima activitat.

Amb aquesta activitat practiquen la competència digital ja que els resultats es troben penjats a la xarxa d'Internet. A més és una activitat per acostar-se a la realitat del municipi en el qual viuen ja que com a mínim coneixeran els partits

⁴³ http://resultadoslocales2015.interior.es/99MU/DMU04079PR_L1.htm?e=440 (Recuperat el 7/07/2015)

polítics que han obtingut representació institucional dins el seu ajuntament.

Activitat 3: Entrau a la pàgina web del vostre municipi i cercau l'organigrama de Govern del vostre municipi. Contestau a les següents preguntes si heu trobat la informació:

- Qui és el batle o batlessa?
- Hi ha tinents de batle? Quants?
- Actualment, l'equip de govern, governa a través de pactes municipals? Amb majoria absoluta o amb majoria simple?
- Quines regidories conformen l'aparell municipal. Anomena-les.

Amb aquest tipus d'activitat també es pretén que els alumnes desenvolupin la competència digital i tractament de la informació ja que la informació es troba penjada a la xarxa. A més l'activitat dur tota una sèrie de preguntes que s'han de contestar i per tant s'ha de fer una recerca i una selecció de la informació obtinguda per després poder desenvolupar la competència en comunicació lingüística.

Aquesta activitat suposarà per ells un gran coneixement de l'organització del seu municipi. És una activitat que té com objectiu que coneguin la realitat del municipi on desenvolupen gran part de la seva vida diària. Fins i tot, si el municipi en el qual resideixen és petit podran reconèixer pel carrer els/ les regidors/es que formen part del seu ajuntament. És una forma de què els alumnes compreguin que les decisions que es prenen dins un Ajuntament afecten a la seva vida diària i que per tant en un futur és molt important que participin de la vida democràtica.

En aquesta activitat depenent d'on estigui situat l'institut d'educació secundària l'activitat serà la mateixa per tots els alumnes però si es dóna el fet de què és un institut on acudeixen alumnes d'una sèrie de pobles, l'activitat pot resultar ser més enriquidora.

En el cas de què l'institut tenguí alumnes procedents de diferents pobles:

aquesta activitat s'haurà de comentar dins l'aula per tal de fer un exercici de comparació de les diferents situacions que es poden donar a diversos municipis.

Activitat 4 : « ELABORA UN PROGRAMA ELECTORAL »

Imagina la següent situació:

A la nostra classe hi tenim 31 alumnes i per tant els alumnes es poden dividir en grups de 5 alumnes i d'aquesta manera es formaran grups de 5 alumnes (amb la màxima paritat possible entre nins i nines). Un grup haurà de ser de 6 alumnes. Els grups de treball seran fets de forma equitativa pel professor o professora. Els alumnes amb necessitats educatives especials seran repartits de forma equitativa dins el grup. El que ha de ser imprescindible és que el grup sigui bastant heterogeni i que els alumnes que integrin un mateix grup siguin alumnes amb diferents formes de pensar per tal de fer l'activitat més enriquidora i on pugui existir molt de debat a l'hora d'elaborar el programa electoral.

Posam els alumnes en situació mitjançant la descripció de l'activitat: Vivim a una població que dur per nom Villafranca del Torrent Petit i aquesta població té 4390 habitants. Aquest municipi per tant necessita 11 regidors. Aquest poble té una sèrie de característiques que a la vegada són deficiències:

- és un poble on hi ha un teatre que no ofereix espectacles teatrals.
- els parcs infantils del poble estan abandonats.
- el comerç petit ha sofert un abandonament per part de l'actual equip de govern i com a conseqüència de la crisi econòmica, molts de petits comerços s'han vist obligats a tancar les seves portes.
- Els carrers del poble estan plens de brutor.
- Els veïnats del centre es queixen que els bars tenen el volum de la música molt alta durant els caps de setmana i l'Ajuntament no hi posa solució.
- Els cartells que hi ha repartits pel poble fent publicitat dels monuments arqueològics i històrics que hi ha al poble estan en llengua castellana. A més,

aquests monuments arqueològics que són talaiots estan totalment abandonats i bruts.

- La il·luminació del poble està molt vella i la despesa pública és molt elevada en quan a l'electricitat.

- El dia del mercat és el divendres: hi acudeixen una gran quantitat de venedors però molts de venedors es veuen obligats a anar-se'n a una altra població ja que hi acudeixen massa venedors i l'espai de la plaça queda massa petit. Hem de tenir present que el poble disposa de dues places: una on es realitza el mercat i l'altra plaça que és més gran on actualment no s'hi fa cap tipus d'activitat.

- L'estiu passat hi va haver un incendi forestal dins el límit del territori municipal i aquest any no han fet prevenció contra incendis per part de l'Ajuntament.

- Els veïnats del municipi es queixen de la falta continuada d'oferta cultural que hi ha al poble tant pel que fa a la necessitat d'activitats relacionades amb l'oci com la necessitat de què hi hagi activitats relacionades amb la lectura.

- Els habitants d'aquest poble es queixen contínuament de la quantitat de canonades que contínuament s'espenyen i que deixen sense aigua als habitants del poble.

- En aquest poble hi ha molts de vehicles i el poble té una falta evident d'aparcament. (el poble disposa de terreny suficient per tal de fer un nou aparcament municipal).

Hem de tenir present que el poble està ple d'associacions de veïns dispostes a fer tot el possible perquè el poble torni a tenir una vida més alegre i no pareixi un poble abandonat que és la sensació que actualment tenen els veïns d'aquest poble.

Amb la descripció dels problemes d'aquest poble i tenint en compte la relació de competències que té un municipi intentau trobar almenys 5 propostes electorals que resultin atractives i que tinguin una justificació raonada i que

ajudin a solucionar els problemes del poble. Cada programa electoral ha de dur les 5 propostes i a més vos heu d'inventar un nom de partit polític i un eslògan per intentar guanyar i convèncer als electors del poble. Posteriorment en una classe posterior haureu d'explicar les vostres propostes en una exposició oral de 5 minuts aproximadament. A més, el nom del partit polític i l'eslògan han de ser pintats i dibuixats en una cartolina. També heu d'inventar les llistes que es presentarien en unes futures eleccions al municipi de Villafranca del Torrent Petit.

La relació de competències que té un municipi⁴⁴ és la següent:

En quan a les competències dels municipis són les següents:

- a) Gestió del padró municipal d'habitants.
- b) Regulació i desenvolupament de procediments, estructures organitzatives i polítiques per a la participació ciutadana en la vida local, així com elaboració i aprovació de programes de foment de voluntariat i associacionisme.
- c) Ordenació i gestió del territori, urbanisme i disciplina urbanística.
- d) Gestió del patrimoni municipal, regulació del seu ús o destí, conservació i manteniment.
- e) Protecció i conservació del patrimoni històricocultural municipal i elaboració de plans especials de protecció i catàlegs.
- f) Creació i gestió de museus i biblioteques municipals.
- g) Normalització lingüística.
- h) Conservació i manteniment dels béns de domini públic local, parcs, jardins i vies públiques municipals, tant urbanes com rurals, així com elaboració i disseny dels programes d'execució d'infraestructures de competències de la comunitat autònoma, quan es trobin en el mateix terme municipal.
- i) Planificació, programació i gestió d'habitatge públic i participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.
- j) Policia local.

44 Extret de Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.

- k) Ordenació i prestació de serveis bàsics a la comunitat. Ordenació de les relacions de convivència d'interès local i de l'ús dels seus serveis, equipaments, infraestructures, instal·lacions i espais públics.
- l) Regulació de les condicions de seguretat en les activitats organitzades en espais públics i en els locals de concurrència pública. Protecció de les autoritats municipals i vigilància i custòdia dels edificis i les instal·lacions municipals.
- m) Regulació i gestió de l'aprovisionament d'aigua potable a domicili, de la conducció i del tractament d'aigües residuals i de la recollida i del tractament de residus sòlids urbans.
- n) Gestió de plans de protecció civil i d'emergència, prevenció i extinció d'incendis i adopció de mesures d'urgència en cas de catàstrofe.
- o) Regulació, gestió i vigilància de les activitats i dels usos que es duen a terme a les platges, als rius, als llacs i a la muntanya.
- p) Planificació, ordenació i gestió de l'educació infantil i participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, manteniment i aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics, i calendari escolar. Gestió de la utilització de les instal·lacions esportives dels centres públics en horari extraescolar.
- q) Circulació i serveis de mobilitat i gestió del transport de viatgers municipal, així com regulació i ordenació del transport de mercaderies.
- r) Regulació i ordenació del trànsit i de l'estacionament de vehicles en vies urbanes.
- s) Regulació de l'establiment d'autoritzacions i promocions de tot tipus d'activitats econòmiques, especialment les de caràcter comercial, artesanal i turístic, en el seu territori.
- t) Desenvolupament econòmic local i promoció turística del seu territori.
- u) Regulació i gestió d'escorxadors, mercats i llotges municipals, així com elaboració i aprovació de programes de seguretat i higiene dels aliments i control i inspecció de la distribució i del subministrament d'aliments, begudes i

d'altres productes, directament o indirectament relacionats amb l'ús o el consum, així com els mitjans del seu transport.

v) Regulació i gestió dels sistemes d'arbitratge de consum, informació i educació de les persones consumidores.

x) Formulació i gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.

y) Regulació i gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.

z) Regulació de l'establiment d'infraestructures de telecomunicacions i prestació de serveis de telecomunicacions.

aa) Regulació i prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària, i foment de les polítiques d'acollida de les persones immigrants.

ab) Regulació i gestió dels cementiris i serveis funeraris, així com el seu control sanitari, i policia sanitària mortuòria.

Aquesta activitat ajuda a la identificació de les diferents competències que té un municipi i per tant ajuda als alumnes a valorar la importància de la política a nivell municipal.

Amb aquesta activitat que inclou una sèrie de sessions es pretén treballar una sèrie de competències com poden ser:

- **Competència en comunicació lingüística:** aquesta competència s'adquireix a través de la redacció de les propostes del programa electoral. A més aquestes propostes després s'han d'exposar de forma oral als seus companys, per tant, es practica tant la competència escrita com la competència oral. És molt important que alumnes d'educació secundària i que per tant encara estan realitzant els seus estudis bàsics practiquin l'oralitat ja que en un futur és important saber xerrar en públic o simplement saber xerrar entre el grup de feina, d'amics, etc i ser capaços de defensar una idea de forma argumentada sense tenir por a xerrar en públic.

- **Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic:** encara que es parteix de la base de què l'exercici està basat en un municipi imaginari amb una sèrie de problemes inventats, així i tot, els problemes que planteja l'exercici es podrien trobar en cada un dels municipis d'on provenen els alumnes que venen a l'institut d'educació secundària.
- **Tractament de la informació i competència digital:** en el moment en què es planteja una activitat als alumnes amb un enunciat i aquest enunciat dur una sèrie de problemes, els alumnes han d'analitzar els diferents problemes que es plantegen per intentar donar una solució raonada i per tant es practica el tractament de la informació.
- **Competència per aprendre a aprendre:** en el moment en què es realitza una activitat en un grup de treball cooperatiu, la persona pot aprendre dels arguments i de les idees que plantegen els seus companys de classe. És una activitat que resulta beneficiosa tant per l'enriquiment que pot rebre un alumne per part dels seus companys com per les aportacions que pot fer ell als seus companys.
- **Autonomia e iniciativa personal:** En aquesta activitat es treballa en un grup de treball, per tant, l'alumne pot aportar les seves idees i les ha d'argumentar davant els seus companys de treball. En aquesta activitat els alumnes aporten els seus arguments i defensen les seves idees.

Sessió 3: L'Activitat de Consolidació és l'activitat número 3 explicada dins classe a la sessió número 2 que és un petit treball en grup.

Temporització:

- Aquesta classe estarà dedicada a la realització de l'Activitat 4: « **ELABORA UN PROGRAMA ELECTORAL**» que es va explicar a la sessió anterior. Els grups de treball s'ajuntaran per grups de feina i realitzaran el petit programa electoral amb 5 mesures, faran l'eslògan del seu propi partit polític i a més realitzaran les llistes municipals que anirien a unes futures eleccions municipals. Per tant els 55 minuts serien invertits en la realització d'aquesta

activitat.

Si l'activitat no s'acaba dins classe, els alumnes s'hauran d'organitzar fora de l'aula per acabar l'activitat ja que es té previst que a la pròxima sessió es dugui a terme l'exposició oral de les propostes electorals formulades pels diferents grups de treball.

Amb aquest tipus d'activitat es pretén que l'alumnat sigui capaç de poder treballar en un grup, sigui capaç d'argumentar les seves idees, rebatre les idees dels seus companys i aconseguir un desenvolupament de la competència lingüística almenys de forma escrita ja que en aquesta sessió han d'escriure el programa electoral. En definitiva, un dels grans objectius d'aquesta activitat és saber fer feina en grup.

Sessió 4: Exposició oral del petit treball en grup de l'activitat anomenada « Crea un programa electoral».

L'activitat anomenada « Elabora un programa electoral» resulta lo suficientment atractiva com per després exposar-la a classe de forma oral. És important a més que els alumnes siguin capaços d'organitzar-se i de resumir en 5 minuts les conclusions del petit treball en grup. És molt important també ajudar als nostres alumnes a què desenvolupin una bona oralitat i que aprenguin a expressar-se en veu alta. Per tant crec que és molt important fer activitats relacionades amb exposicions orals al llarg del curs acadèmic.

Sessió 5: Activitats de consolidació:

Activitat 1: Contesta a les següents preguntes:

1. Quants de Consells Insulars tenen les Illes Balears? I quins són?
2. Amb la reforma de l'Estatut d'Autonomia de l'any 2007, quin consell es va crear? Quina particularitat té aquest consell?

3. Com es trien els consellers insulars dels diferents consells? Ha estat així d'ençà de l'entrada en vigor de l'Estatut d'Autonomia a l'any 1983? Quin canvi, va suposar la reforma de l'Estatut d'Autonomia en relació a la elecció de consellers?

Amb la redacció de respostes els alumnes desenvolupen la competència en comunicació lingüística.

Activitat 2: Imagina la següent situació: saps que l'elecció del president d'un Consell insular es fa per majoria absoluta en primera votació. Si saps que el Consell de Mallorca té 33 consellers, el de Menorca té 13 consellers, el d'Eivissa té 13 consellers i el de Formentera té 17 consellers. Calcula quina és la majoria absoluta en cada un dels casos que es plantegen. Justifica el per què el nombre de consellers és imparell.

Amb aquesta activitat els alumnes d'aquesta manera practican la competència matemàtica.

Activitat 3: Consulta els diferents resultats als consells insulars després de les eleccions del 24 de Maig de 2015 i analitza quins partits polítics formen part de cada consell insular i els partits polítics que estan a l'oposició. Posteriorment realitza un petit exercici de recerca a la xarxa i digues quins són els presidents o les presidentes dels diferents consells insulars de les Illes Balears i de quin partit polític són. Els resultats electorals als Consells Insulars de les Illes Balears els pots trobar a la següent pàgina web: http://www.resultatseleccions2015.caib.es/04CI/DCI04000CI_L2.htm⁴⁵

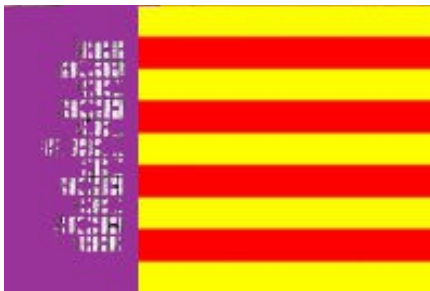
Posteriorment has d'anar a la columna de l'esquerra i pitjar damunt l'illa que t'interessi consultar.

45 Extret de: http://www.resultatseleccions2015.caib.es/04CI/DCI04000CI_L2.htm (Recuperat el 07/07/2015)

Amb aquesta activitat es pretén que l'alumne sàpiga interpretar dades, per tant s'està treballant la competència matemàtica, a més l'alumnat ha de saber redactar aquestes dades, per tant, utilitzarà la competència en comunicació lingüística i finalment per fer el petit exercici de recerca durà a terme la competència d'autonomia e iniciativa personal.

Activitat 4: Les següents banderes representen les illes que formen l'arxipèlag balear: relaciona cada bandera amb la seva respectiva illa.

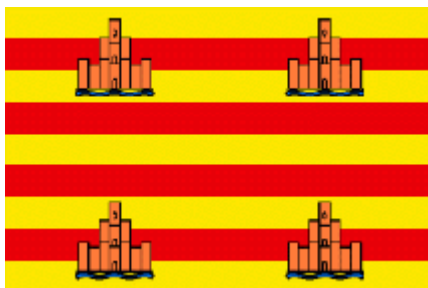
1) ⁴⁶

2) ⁴⁷

3) ⁴⁸

4) ⁴⁹

En aquesta activitat es pretén que Identificant un símbol com és la bandera

⁴⁶ Extret de: http://bibiloni.cat/simbols/imatges/bandera_mallorca.jpg (Recuperat el 2-07-15)

⁴⁷ Extret de: http://bibiloni.cat/simbols/imatges/bandera_menorca.gif (Recuperat el 2-07-15)

⁴⁸ Extret de: http://bibiloni.cat/simbols/imatges/bandera_eivissa.gif (recuperat el 2-07-2015)

⁴⁹ Extret de: http://bibiloni.cat/simbols/imatges/bandera_formentera.png (recuperat el 2-07-2015)

d'un Consell Insular s'està practicant la competència cultural ja que la bandera forma part de la cultura d'un poble i és un símbol identitari.

Activitat 5: Del llistat de competències que tenen els diferents Consells Insulars. Quines creus que t'afecten o t'han afectat més directament a tu durant la teva vida? Pensa en la teva vida diària i analitza cada una de les competències per tal de saber si aquestes t'han afectat o no. Analitza a més si qualcuna de les competències afecta a qualche membre de la teva família més propera (fixa't en els teus pares i germans si en tens). Si hi ha competències que no t'afecten pensa en com et podrien afectar en un futur? (Activitat individual per entregar al professor/a).

Llistat de competències dels Consells Insulars⁵⁰: (Nota a peu de pàgina,tret de l'Estatut d'Autonomia)

1. Urbanisme i habitabilitat.
2. Règim local.
3. Informació turística. Ordenació i promoció turística.
4. Serveis socials i assistència social. Desenvolupament comunitari i integració. Política de protecció i atenció a persones dependents. Complements de la Seguretat Social no contributiva. Voluntariat social. Polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social.
5. Inspecció tècnica de vehicles.
6. Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial, i dipòsit legal de llibres.
7. Activitats classificades. Parcs aquàtics. Infraccions i sancions.
8. Tutela, acolliment i adopció de menors.
9. Esport i lleure. Foment i promoció de les activitats esportives i d'oci.
10. Transports terrestres.

50 Extret de Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, publicada en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 52, d'1 de març del 2007, correcció d'errates al *Boletín Oficial del Estado* núm. 77, de 30 de març del 2007. Article 70.

11. Espectacles públics i activitats recreatives.
12. Agricultura, ramaderia i pesca. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven.
13. Ordenació del territori, incloent-hi el litoral.
14. Artesania. Foment de la competitivitat, la capacitació i el desenvolupament de les empreses artesanes. Promoció de productes artesans. Creació de canals de comercialització.
15. Carreteres i camins.
16. Joventut. Disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut.
17. Caça. Regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics.
18. Cultura. Activitats artístiques i culturals. Foment i difusió de la creació i producció teatral, musical, cinematogràfica i audiovisual, literària, de dansa i d'arts combinades. Promoció i animació sociocultural.
19. Museus i arxius i biblioteques de titularitat autonòmica, en el seu àmbit territorial. Conservatoris de música, serveis de belles arts, hemeroteques i institucions similars, d'àmbit insular.
20. Polítiques de gènere. Conciliació de la vida familiar i laboral. Dona.

L'objectiu de l'activitat és que l'alumnat se'n temi que les institucions formen part de la seva vida i que moltes de les decisions que aquestes institucions prenen mitjançant l'elaboració de lleis o exercint les competències que tenen traspassades tenen conseqüència directa sobre la vida de l'alumnat. Amb aquesta activitat es pretén que l'alumne desenvolupi la competència en comunicació lingüística ja que es tracta de redactar una resposta adient a l'activitat.

A més com que és una feina individual i de pensar desenvoluparà l'alumne la competència en autonomia e iniciativa personal. A més amb la identificació de les competències que té un Consell Insular es desenvolupa la competència en el coneixement i l'interacció amb el món físic i a més es dona la pràctica de la

competència en el tractament de la informació.

Sessió 6: Activitats de consolidació.

Activitat 1: Contesta a les preguntes següents:

1. Calcula la majoria absoluta del Parlament de les Illes Balears. Quants de diputats corresponen a cada circumscripció electoral.
2. Quines funcions tenen els membres de la Mesa del Parlament.
3. Quants de diputats electes com a mínim es necessiten per formar grup Parlamentari? Si no tenen grup parlamentari propi, s'integren dins_____.
4. Què és la Junta de Portaveus? Per qui està formada la Junta de Portaveus?
5. Què és la diputació permanent?

Amb aquesta activitat es practica tant la competència matemàtica com la competència en comunicació lingüística ja que es tracta de redactar respostes. L'objectiu d'aquesta activitat és que els alumnes siguin conscients de què és el Parlament de les Illes Balears i que és una de les principals institucions d'autogovern que existeixen a les Illes Balears.

Activitat 2: Sessió de constitució del Parlament: Visualització del vídeo.

<https://www.youtube.com/watch?v=9IYCOT1xp64> Aquest és el vídeo de la sessió de Constitució del Parlament de les Illes Balears que dona començament a la novena legislatura de les Illes Balears (2015-2019). Els resultats de les eleccions del 24 de Maig de 2015 van donar els següents resultats:

PP: 20 escons.

PSOE: 14 escons.

PODEM Illes Balears: 10 escons.

MÉS per Mallorca: 6 escons.

MÉS per Menorca: 3 escons.

PI: 3 escons.

Ciutadans: 2 escons.

Gent per Formentera: 1 escó.

Els resultats electorals es poden consultar a la següent direcció:
http://www.resultatseleccions2015.caib.es/04AU/DAU04999CM_L2.htm⁵¹

Per tant, ens trobam davant un Parlament plural i amb 7 grups parlamentaris. 5 d'ells poden formar grup parlamentari propi ja que tenen un mínim de 3 escons i després tenim Ciutadans i Gent per Formentera que s'integren dins el grup mixt. Aquesta legislatura ha començat amb un pre-acord de governabilitat entre PSOE-MÉS i Podem perquè hi hagi un govern d'esquerres. A la sessió de constitució del Parlament de les Illes Balears es tria el què serà la Mesa del Parlament.

La Mesa d'Edat que dirigeix aquesta sessió està conformada pel diputat electe més vell que serà el president i pels dos diputats més joves que fan de secretaris.

Observa el vídeo (A partir del minut 11:40) i fes un petit resum del què veus. Després contesta a les següents preguntes:

- Quins membres de la Mesa del Parlament es trien?
- Quin és el nom de l'actual Presidenta del Parlament de les Illes Balears? De quin partit polític és?
- Quins altres partits polítics estan representats a la Mesa del Parlament durant aquesta legislatura?
- Quin càrrec de la Mesa del Parlament es tria per majoria absoluta?
- Quan la Mesa del Parlament està constituïda, què fan els diputats electes?
- Com es crida als diferents diputats?

Amb aquesta activitat es practica la competència en comunicació lingüística ja

51 http://www.resultatseleccions2015.caib.es/04AU/DAU04999CM_L2.htm (Recuperat el 07/07/2015)

que es tracta de comprendre el funcionament de com es constitueix el Parlament de les Illes Balears encetant una nova legislatura i a més hi ha una activitat en què s'han de contestar una sèrie de preguntes. És una activitat individual que suposa necessitar temps per fer-la i per tant es desenvolupa la competència per aprendre a aprendre i l'autonomia e iniciativa personal.

Sessió 7: Activitats de consolidació:

Activitat 1. A la següent pàgina web: <http://www.psib-psoe.org/index.php/partit/quefem/documents/item/discurs-investidura-francina-armengol-2015>⁵², pots trobar el discurs d'investidura de la presidenta del Govern de les Illes Balears durant la legislatura 2015-2019 en PDF. Llegeix aquest discurs i reflexiona sobre les següents qüestions:

- Creus que les institucions d'autogovern han aconseguit totes les competències que haurien de tenir?
- Quins reptes de futur marca Francina Armengol en el seu discurs d'investidura?
- Com és la societat que descriu Francina Armengol en aquest discurs d'investidura?
- Quina és la principal reivindicació que farà Francina Armengol al govern central?
- Per quin model d'Estat aposta Francina Armengol quan fa referència a Espanya?

Amb aquesta activitat bàsicament es practica la competència en comunicació lingüística.

Activitat 2: Llegeix la següent notícia i contesta les preguntes següents.

⁵²<http://www.psib-psoe.org/index.php/partit/quefem/documents/item/discurs-investidura-francina-armengol-2015> (data de recuperació: 07/07/15)

- Qui és la presidenta del Govern de les Illes Balears durant la legislatura 2015-2019?
- Amb quins vots ha estat investida?
- Quins partits han votat en contra?
- Quin partit polític ha votat abstenció?

El Parlament elegix Francina Armengol, presidenta del Govern de les Illes Balears⁵³ Aquí he de posar els partits polítics del Grup Mixt.

El Parlament ha elegit avui Francina Armengol, diputada del Grup Parlamentari Socialista, presidenta del Govern de les Illes Balears per 34 vots a favor (Socialista, Podem Illes Balears, MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca i la diputada del Grup Mixt representant de Gent per Formentera Sílvia Tur), 22 vots en contra (Popular i diputats del Grup Mixt, representants de Ciudadanos Xavier Pericay i Olga Ballesteros) i 3 abstencions (El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS).

Armengol ha estat investida, aquest capvespre, presidenta en primera votació, en aconseguir el suport de la majoria absoluta de la cambra, després de dos dies de sessió plenària on s'ha debatut el programa de govern que la candidata socialista ha presentat davant la cambra.

Ahir Francina Armengol exposà el seu programa polític de govern i, avui, durant el matí i l'horabaixa, el debat s'ha centrat en les intervencions dels portaveus dels grups parlamentaris que han parlat seguint l'ordre de major a menor nombre d'escons obtinguts per les seves formacions: Margalida Prohens (Popular), Alberto Jarabo (Podem Illes Balears), Gabriel Barceló (MÉS per Mallorca), Jaume Font (El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS), Nel Martí (MÉS per Menorca), Xavier Pericay i Sílvia Tur (Mixt). La darrera portaveu a intervenir ha estat Pilar Costa, del Grup Parlamentari Socialista, grup al qual pertany la candidata. Francina Armengol ha contestat individualment a cadascun dels portaveus.

⁵³ Extret de: <http://www.parlamentib.es/webdocs/NoticiaPIB.aspx?id=1451> (Recuperat el 2-07-15)

En acabar el debat s'ha procedit a la votació pública per crida on la secretària primera de la Mesa, Joana Aina Campomar, ha anat anomenant els diputats i les diputades i aquests han contestat: "sí", "no" o "abstenció". Els membres del Govern en funcions que tenen la condició de diputats, així com els membres de la Mesa han votat al final.

Assolit el vot afirmatiu de la majoria absoluta dels membres de la cambra (34 vots), s'ha entès atorgada la confiança de la cambra a la diputada socialista Francina Armengol.

Ara la Presidència del Parlament ho haurà de comunicar al rei dins les vint-i-quatre hores següents, als efectes del nomenament de la candidata com a presidenta del Govern de les Illes Balears, i a la Presidència del Govern de l'Estat. El nomenament serà efectiu a partir de la presa de possessió, que està previst que es faci dijous que ve, 2 de juliol, al pati del Consolat de Mar.

Amb aquesta activitat es pretén que els alumnes practiquin la competència en comunicació lingüística ja que per fer l'activitat han d'haver entès un text i posteriorment contestar a una sèrie de preguntes relacionades amb la notícia. Per tant aquesta activitat ajuda a desenvolupar la seva capacitat de redacció de respostes.

Activitat 3: Activitat de recerca: Cerca informació sobre els diferents presidents de govern de les Illes Balears d'ençà de la seva autonomia. En aquesta recerca has de deixar clar si els presidents han governat amb majories absolutes, amb minories absolutes o si han fet pactes per poder governar. Recorda que fins a l'actualitat hi ha hagut 8 legislatures. (Activitat per entregar a la professora). Per cada legislatura màxim mig fol d'informació relativa a la legislatura.

Amb aquesta activitat es pretén que l'alumne treballi la competència en comunicació lingüística i a més com que és una activitat de recerca individual es pot desenvolupar la competència de coneixement i interacció amb el món

físic ja que la recerca suposarà un coneixement de l'activitat política d'ençà de l'existència de l'autonomia a les Illes Balears. A més aquesta activitat pot aportar la competència per aprendre a aprendre i la d'autonomia e iniciativa personal ja que suposa un treball de recerca individualitzat.

Sessió 8:

Activitat 1: « Els Alumnes són els professors». Aquesta activitat tracta de què la professora haurà fet grups de treball de 3 persones o amb un màxim de 4 persones ja que recordem que la classe té 31 alumnes. Els alumnes amb necessitats educatives especials es posaran en els grups de 4 persones. Per tant es fan 9 grups: hi haurà 5 grups formats per 3 alumnes i 4 grups formats per 4 alumnes. La professora ha fet una selecció d'una sèrie d'articles de l'Estatut d'Autonomia del 2007 que tracten principalment sobre el Parlament, sobre les funcions del President/a de les Illes Balears i sobre el Govern de les Illes Balears. Els alumnes s'han hagut de reunir fora de classe i per cada grup han hagut de llegir un article i resumir-lo amb les seves paraules. (Aquest repartiment dels articles s'ha produït durant la sessió 7). Durant aquesta sessió, els alumnes en grups de 3 o 4 persones explicaran als seus companys el contingut de l'article que han hagut de treballar i els altres alumnes agafaran apunts. Com que hi ha 9 articles, el més convenient és que aquesta activitat es faci durant dues sessions. Els articles seleccionats per fer aquesta activitat són els següents:

Article 40⁵⁴

Funcions i seu del Parlament

1. El Parlament representa el poble de les Illes Balears, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressuposts de la Comunitat Autònoma, controla l'acció

54 Tots els articles estan extrets de Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, publicada en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 52, d'1 de març del 2007, correcció d'errates al *Boletín Oficial del Estado* núm. 77, de 30 de març del 2007.

de govern i exerceix totes les competències que li atribueixen aquest Estatut, les lleis de l'Estat i les del Parlament mateix.

2. El Parlament és inviolable i només podrà ser dissolt en els supòsits prevists en aquest Estatut.

3. La seu del Parlament de les Illes Balears radica a la ciutat de Palma.

Article 47

Iniciativa de la potestat legislativa

1. La iniciativa per a l'exercici de la potestat legislativa pertoca als diputats i al Govern de les Illes.

2. Els consells insulars podran sol·licitar del Govern l'adopció d'un projecte de llei o remetre a la Mesa del Parlament una proposició de llei i delegar davant aquesta cambra un màxim de tres membres

3. La iniciativa popular s'exercirà en la forma i en les condicions que la llei establirà.

Article 48

Potestat legislativa

1. El Parlament, mitjançant l'elaboració de lleis, exerceix la potestat legislativa. El Parlament podrà delegar en el Govern de la comunitat autònoma la potestat de dictar normes amb rang de llei, en els mateixos termes i supòsits de delegació prevists a la Constitució. No podran ser objecte de delegació l'aprovació de les lleis que necessiten, per ser aprovades, una majoria especial.

2. Les lleis del Parlament seran promulgades en nom del rei pel president de la comunitat autònoma, el qual n'ordenarà la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, en el termini dels quinze dies següents a l'aprovació d'aquestes, així com també al *Butlletí Oficial de l'Estat*. A l'efecte de la seva entrada en vigor, regirà la data de publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. La versió oficial castellana serà la que la

Presidència de la comunitat autònoma trametrà.

Article 49

Decrets llei

1. En cas d'extraordinària i urgent necessitat, el Consell de Govern podrà dictar mesures legislatives provisionals en forma de decrets llei, que no podran afectar els drets establerts en aquest Estatut, les matèries objecte de lleis de desenvolupament bàsic de l'Estatut d'autonomia, els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma, la reforma de l'Estatut, el règim electoral ni l'ordenament de les institucions bàsiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Els decrets llei quedaran derogats si en el termini improrrogable de trenta dies subsegüents a la seva promulgació no són convalidats expressament pel Parlament després d'un debat i d'una votació de totalitat.

Durant el termini establert en el paràgraf anterior, el Parlament podrà acordar la tramitació dels decrets llei com a projectes de llei pel procediment d'urgència.

Article 50

Funcions

Correspon també al Parlament:

1. Designar, en aplicació del criteri de representació proporcional, el senador o els senadors que han de representar la comunitat autònoma de les Illes Balears en el Senat, d'acord amb el que estableix l'article 69.5 de la Constitució. Els designats cessaran en el càrrec en els casos prevists a l'ordenament jurídic i, en tot cas, en acabar la legislatura del Parlament de les Illes Balears en la qual foren designats, una vegada que prenguin possessió els nous senadors. En el supòsit de dissolució del Senat, el Parlament de les Illes Balears lliurarà les credencials de la designació dels mateixos senadors, que continuaran el seu mandat fins que acabi la legislatura del Parlament i siguin designats els nous senadors. El senador o senadors designats pel Parlament de les Illes Balears compareixeran davant la comissió parlamentària pertinent a iniciativa pròpia o a requeriment d'un grup parlamentari o d'una cinquena part

dels diputats per informar de la seva activitat el Senat en els termes que estableixi el Reglament del Parlament de les Illes Balears.

2. Remetre proposicions de llei a la Mesa del Congrés dels Diputats i nomenar un màxim de tres diputats encarregats de defensar-les, d'acord amb el que permet l'article 87.2 de la Constitució.

3. Sol·licitar al Govern l'adopció d'un projecte de llei.

4. Interposar el recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional en els casos prevists a la legislació vigent.

5. Fixar les previsions d'ordre polític, social i econòmic que, d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 131 de la Constitució, s'hagin d'adoptar per a l'elaboració de projectes de planificació.

6. Aprovar i decidir transferències o delegacions de competències a favor dels consells insulars i d'altres ens locals de la comunitat autònoma.

7. Examinar i aprovar els comptes de la Comunitat Autònoma, sense perjudici del control que pugui correspondre a d'altres organismes de l'Estat o de la comunitat autònoma.

8. Exercir qualssevol altres competències que li atribueixin aquest Estatut, les lleis de l'Estat i les del mateix Parlament.

Article 52

Causes d'acabament de la legislatura

La legislatura finalitza per expiració del mandat en complir-se quatre anys de la data de les eleccions. Pot finalitzar també, anticipadament, si no té lloc la investidura del president o de la presidenta de les Illes Balears. Finalitzarà de manera anticipada per dissolució acordada pel president o la presidenta del Govern de les Illes Balears.

Article 56

Funcions del president o de la presidenta

1. El president de les Illes Balears nomena i separa els membres que han de

formar el Govern, en dirigeix i coordina l'acció i exerceix la més alta representació de la comunitat autònoma, així com l'ordinària de l'Estat a les Illes Balears.

2. El president podrà delegar temporalment funcions executives i de coordinació en algun dels membres del Govern.

3. El president, amb deliberació prèvia del Consell de Govern, podrà plantejar davant el Parlament la qüestió de confiança sobre el seu programa o sobre una declaració de política general. La confiança es considerarà atorgada quan hi voti a favor la majoria simple.

Si el Parlament li nega la confiança, el president presentarà la seva dimissió davant el Parlament, el president del qual convocarà, en el termini màxim de quinze dies, la sessió plenària per a l'elecció d'un nou president de la comunitat autònoma, d'acord amb el procediment que es preveu a l'article 54 d'aquest Estatut.

4. El president serà políticament responsable davant el Parlament, el qual podrà exigir la responsabilitat del Govern de les Illes Balears mitjançant l'adopció, per majoria absoluta, de la moció de censura. Aquesta haurà de ser proposada, com a mínim, per un quinze per cent dels diputats i haurà d'incloure un candidat a la Presidència.

5. Si la moció de censura no s'aprova, els que l'hagin firmada no en podran presentar d'altra durant el mateix període de sessions. Si s'aprova, el president i el seu govern cessaran en les seves funcions, i el candidat que s'hi haurà inclòs serà nomenat president pel rei.

6. El president del Govern, havent-ho considerat el Consell de Govern i sota la seva responsabilitat exclusiva, podrà dissoldre anticipadament el Parlament. El decret de dissolució fixarà la data de les eleccions.

7. La responsabilitat penal del president serà exigible en els mateixos termes que s'assenyalen per als diputats del Parlament de les Illes Balears.

8. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, determinarà la forma d'elecció del president, el seu estatut personal i les altres atribucions que li són

pròpies.

9. En cas d'absència o malaltia del president, exercirà la representació de les Illes Balears el president del Parlament, sense perjudici que interinament presideixi el Govern un dels seus membres designat pel president.

10. El president no podrà exercir cap altre càrrec públic dins l'àmbit de les Illes Balears.

Article 57

El Govern i la seva seu

1. El Govern de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat que exerceix funcions executives i administratives i dirigeix la política general.

2. El Govern és format pel president, els vicepresidents, si n'és el cas, i els consellers.

3. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, establirà l'organització del Govern, les atribucions i l'estatut personal de cada un dels seus components.

4. El Govern respon políticament de manera solidària davant el Parlament, sense perjudici de la responsabilitat directa de cadascun dels seus membres per la seva gestió.

5. La responsabilitat penal dels membres del Govern serà exigible en els mateixos termes que s'estableixin per als diputats del Parlament.

6. La seu del Govern serà la ciutat de Palma, però, amb convocatòria prèvia, podrà reunir-se en qualsevol altre lloc del territori de la comunitat autònoma.

7. Només en l'exercici de les seves competències, el Govern podrà establir organismes, serveis i dependències a qualsevol de les Illes, d'acord amb el que estableix aquest Estatut.

8. El Govern cessa:

a) Després de la celebració d'eleccions al Parlament.

b) Per dimissió, incapacitat o defunció del seu president.

c) Per pèrdua de la confiança del Parlament o per l'adopció d'una moció de

censura.

El Govern cessant continuarà en funcions fins a la presa de possessió del nou Govern.

Article 58

Competències del Govern

1. Correspon al Govern de les Illes Balears l'exercici de les competències de la Comunitat Autònoma a què es refereix el títol III del present Estatut, exceptuant les que són pròpies dels consells insulars o els hagin estat transferides, sense perjudici de les competències

legislatives que corresponen al Parlament de les Illes Balears.

2. El Govern té la potestat reglamentària en les seves competències i elabora els pressuposts de la Comunitat Autònoma, sens perjudici de l'examen, esmena i aprovació d'aquests pel Parlament. Se li podran atribuir d'altres facultats d'acord amb la llei.

3. En les competències que, d'acord amb aquest Estatut, els consells insulars hagin assumit com a pròpies, el Govern de les Illes Balears podrà establir els principis generals sobre la matèria, garantint l'exercici de la potestat reglamentària per part dels consells

insulars.⁵⁵

Amb aquesta activitat es pretén aconseguir que els alumnes acabin d'entendre el funcionament del Parlament, quines funcions té el president / la presidenta de les Illes Balears i finalment quines funcions té el Govern de les Illes Balears quan desenvolupa la seva feina mitjançant la lectura i la interpretació d'una sèrie d'articles extrets de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. A més amb aquesta activitat es desenvolupen una sèrie de competències com poden ser:

- Competència en comunicació lingüística: es fa una lectura d'un article i

⁵⁵ Tots els articles estan extrets de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, publicada en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 52, d'1 de març del 2007, correcció d'errates al *Boletín Oficial del Estado* núm. 77, de 30 de març del 2007.

després s'ha de resumir per poder-lo comunicar als companys.

-Competència en el coneixement i l'interacció amb el món físic: amb aquesta activitat s'aconsegueix un coneixement en relació a l'activitat parlamentària.

- Al ser un petit treball en grup es desenvolupa la competència per aprendre a aprendre i la d'autonomia e iniciativa personal.

Sessió 9: Continuació de l'activitat « Els alumnes són els professors», iniciada a la sessió anterior.

Sessió 10: Activitat « Comentam el nostre dossier de premsa». Es tracta de comentar les notícies que els alumnes han anat recollint sobre l'activitat parlamentària durant les setmanes que ha durat la Unitat Didàctica. D'aquesta manera es tornarà a practicar la competència en comunicació lingüística ja que els alumnes comentaran en veu alta les notícies que han anat recollint al seu dossier de premsa que han realitzat durant les setmanes que ha durat la Unitat Didàctica. Una vegada comentat el Dossier a classe, s'entregarà a professora per a la seva posterior correcció.

ANNEX 3: Exercicis alumnes d'Atenció a la Diversitat.

Sessió 1:

Activitat Recull de Premsa: El curs escolar coincideix també amb el període de sessions d'una de les principals institucions autonòmiques que tenim a les Illes Balears, com és el cas, de el Parlament de les Illes Balears. Per tant, es demanarà als alumnes que llegeixin el diari i que recopilin durant la Unitat Didàctica, notícies relacionades amb l'activitat parlamentària que es dugui a terme en el Parlament de les Illes Balears. Cada alumne haurà de fer aquest petit recull de premsa. A més, en aquest recull de premsa també es poden posar notícies relacionades amb els Consells Insulars (si n'apareixen) i igualment es poden posar notícies del municipi de l'alumne. Sols serà un petit dossier. Aquest recull de premsa es pot fer tant a través de diari digitals com de diaris editats en paper. Per facilitar la recerca dels alumnes s'acceptaran els principals diaris que es publiquen a les Illes Balears com són el Diario de Mallorca, Ultima Hora, Diari de Balears i l'Ara Balears. S'exigirà als alumnes que de cada notícia que posin al dossier, la llegeixin i a més en facin un petit resum. És una activitat adreçada per practicar la competència del tractament de la informació principalment. A més, també es practica la competència digital ja que es poden cercar notícies a través de la xarxa d'Internet. L'activitat del recull de premsa també exigeix la lectura, comprensió i un petit resum de la notícia i per tant s'estarà treballant la competència en comunicació lingüística. Aquest petit recull de premsa s'entregarà al professor/a quan s'hagi finalitzat la Unitat Didàctica. S'intentarà dedicar una sessió al comentari de les notícies més rellevants en relació a l'activitat parlamentària d'aquestes setmanes.

En aquest cas pels alumnes d'Atenció a la Diversitat sols se'ls exigirà una notícia a la setmana amb el resum corresponent.

Activitat inicial: Exactament la mateixa que la dels alumnes ordinaris que consisteix en la visualització d'una sèrie de fotografies per veure si els alumnes reconeixen les diferents institucions autonòmiques.

Activitat de consolidació:

Activitat 1: Completa les següents frases amb les paraules que hi ha dins el requadre.

- 1983- Institucions- 1978- 151- autonomia- Galícia, País Basc- Andalusia- Catalunya-

- La Constitució Espanyola de _____ va permetre que les Illes Balears poguessin tenir unes _____ propis d'Autogovern gràcies a l'Estatut d'Autonomia aprovat al _____.
- La Constitució Espanyola contempla dues vies per a l'obtenció de la _____. Les Illes Balears van aconseguir l'autonomia mitjançant l'article _____. Les comunitats autònomes que van aconseguir l'autonomia mitjançant l'article 143 són _____, _____, _____ i _____.

Sessió 2: Activitat de consolidació.

Activitat 2: Entrau a la pàgina web del vostre municipi i cercau l'organigrama de Govern del vostre municipi. (En aquest cas la professora li facilitaria directament la pàgina web de l'ajuntament de l'Alumne i li indicaria on pot trobar la informació). Contesta a les següents preguntes si heu trobat la informació:

- Qui és el batle o batlessa?
- Hi ha tinents de batle? Quants?
- Actualment, l'equip de govern, governa a través de pactes municipals? Amb majoria absoluta o amb majoria simple?
- Quines regidories conformen l'aparell municipal. Anomena-les.

Sessió 3: En aquesta sessió, els alumnes amb necessitats educatives especials i per tant que són alumnes d'Atenció a la Diversitat farien l'activitat dels programes electorals integrats dins els grups d'alumnes ordinaris.

Sessió 4: Exposició oral del treball en grup.

Sessió 5: Activitat de consolidació:

1. Completa les següents frases amb les paraules que trobaràs al requadre:

Formentera- Mallorca- Eivissa-Menorca- Formentera- 4- Iguals- Regidors- Llistes separades.

- Les Illes Balears tenen _____ consells insulars i són els de _____, _____, _____ i _____.
 - Amb la Reforma de l'Estatut d'Autonomia de l'any 2007 es va crear el Consell insular de _____ I aquest consell està format pels _____ de l'Ajuntament de Formentera.
 - Els consellers insulars es trien mitjançant l'elecció en _____.
- Anteriorment les llistes del Parlament i dels consellers eren _____

Sessió 6: Activitat de consolidació.

Activitat 1: Sessió de constitució del Parlament: Visualització del vídeo. <https://www.youtube.com/watch?v=9IYCOT1xp64> Aquest és el vídeo de la sessió de Constitució del Parlament de les Illes Balears que dona començament a la novena legislatura de les Illes Balears (2015-2019). Els resultats de les eleccions del 24 de Maig de 2015 van donar els següents resultats:

PP: 20 escons.

PSOE: 14 escons.

PODEM Illes Balears: 10 escons.

MÉS per Mallorca: 6 escons.

MÉS per Menorca: 3 escons.

PI: 3 escons.

Ciutadans: 2 escons.

Gent per Formentera: 1 escó.

Per tant, ens trobam davant un Parlament plural i amb 7 grups parlamentaris. 5 d'ells poden formar grup parlamentari propi ja que tenen un mínim de 3 escons i després tenim Ciutadans i Gent per Formentera que s'integren dins el grup mixt. Aquesta legislatura ha començat amb un pre-acord de governabilitat entre PSOE-MÉS i Podem perquè hi hagi un govern d'esquerres. A la sessió de constitució del Parlament de les Illes Balears es tria el què serà la Mesa del Parlament.

La Mesa d'Edat que dirigeix aquesta sessió està conformada pel diputat electe més vell que serà el president i pels dos diputats més joves que fan de secretaris.

Observa el vídeo (A partir del minut 11:40) i fes un petit resum del què veus. Després completa les següents afirmacions amb l'ajuda de les paraules que trobaràs al requadre següents:

Vicepresidents- secretaris- president/a- Partit Popular- Podem Illes Balears- MÉS- Partit Socialista Illes Balears- prometre- absoluta- jurar- Maria Consuelo Huertas.

- Els Membres de la Mesa que es trien són la _____, els dos _____ i dos _____.

- El nom de l'actual presidenta de les Illes Balears és _____ i representa al partit polític de _____

- Els altres partits polítics que estan representants a la Mesa del Parlament són _____, _____ i _____.

- El càrrec de president/a del Parlament de les Illes Balears es tria per majoria _____.

- Els diputats electes han de _____ o _____ el seu càrrec.

Sessió 7: Activitat de consolidació:

Activitat 1: Llegeix la següent notícia i contesta les preguntes següents.

- Qui és la presidenta del Govern de les Illes Balears durant la legislatura 2015-2019?
- Amb quins vots ha estat investida?
- Quins partits han votat en contra?
- Quin partit polític ha votat abstenció?

El Parlament elegix Francina Armengol, presidenta del Govern de les Illes Balears⁵⁶

El Parlament ha elegit avui Francina Armengol, diputada del Grup Parlamentari Socialista, presidenta del Govern de les Illes Balears per 34 vots a favor (Socialista, Podem Illes Balears, MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca i la diputada del Grup Mixt representant de Gent per Formentera Sílvia Tur), 22 vots en contra (Popular i diputats del Grup Mixt, representants de Ciudadanos, Xavier Pericay i Olga Ballesteros) i 3 abstencions (El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS).

Armengol ha estat investida, aquest capvespre, presidenta en primera votació, en aconseguir el suport de la majoria absoluta de la cambra, després de dos dies de sessió plenària on s'ha debatut el programa de govern que la candidata socialista ha presentat davant la cambra.

Ahir Francina Armengol exposà el seu programa polític de govern i, avui, durant el matí i l'horabaixa, el debat s'ha centrat en les intervencions dels portaveus dels grups parlamentaris que han parlat seguint l'ordre de major a menor nombre d'escons obtinguts per les seves formacions: Margalida

⁵⁶ Extret de: <http://www.parlamentib.es/webdocs/NoticiaPIB.aspx?id=1451> (Recuperat el 2-07-15)

Prohens (Popular), Alberto Jarabo (Podem Illes Balears), Gabriel Barceló (MÉS per Mallorca), Jaume Font (El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS), Nel Martí (MÉS per Menorca), Xavier Pericay i Sílvia Tur (Mixt). La darrera portaveu a intervenir ha estat Pilar Costa, del Grup Parlamentari Socialista, grup al qual pertany la candidata. Francina Armengol ha contestat individualment a cadascun dels portaveus.

En acabar el debat s'ha procedit a la votació pública per crida on la secretària primera de la Mesa, Joana Aina Campomar, ha anat anomenant els diputats i les diputades i aquests han contestat: "sí", "no" o "abstenció". Els membres del Govern en funcions que tenen la condició de diputats, així com els membres de la Mesa han votat al final.

Assolit el vot afirmatiu de la majoria absoluta dels membres de la cambra (34 vots), s'ha entès atorgada la confiança de la cambra a la diputada socialista Francina Armengol.

Ara la Presidència del Parlament ho haurà de comunicar al rei dins les vint-i-quatre hores següents, als efectes del nomenament de la candidata com a presidenta del Govern de les Illes Balears, i a la Presidència del Govern de l'Estat. El nomenament serà efectiu a partir de la presa de possessió, que està previst que es faci dijous que ve, 2 de juliol, al pati del Consolat de Mar.

Sessió 8: A l'Activitat « Els alumnes són els professors» (Activitat explicada a l'Annex 1 i completament desenvolupada) els alumnes amb necessitats educatives especials i per tant els alumnes d'atenció a la diversitat s'integraran dins grups formats per alumnes ordinaris i d'aquesta manera llegiran els diferents articles de l'Estatut d'Autonomia i rebran l'ajuda dels seus companys a l'hora de participar a l'activitat.

Sessió 9: Continuació de l'activitat « Els alumnes són els professors».

Sessió 10 : Activitat « Comentam el nostre dossier de premsa». Es tracta

de comentar les notícies que els alumnes han anat recollint sobre l'activitat parlamentària durant les setmanes que ha durat la Unitat Didàctica.